

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXVIII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN,

1940 Szeptember 19.

NO. 38. SZÁM

MUNKÁT ADNAK HAMAROSAN AZ ÖSSZES BOOTLEG Bányászoknak

A keményszen bányák a szénlopást csak úgy vélik megakadályozni, ha minden munkanélküli bányásznak munkát tudnak adni, hogy tisztességesen megélhessen

— Aki nem éhes és nem nyomorog, az soha nem fog szemet lopni. A bootleg bányászat azért fajult el annyira, mert nagyon sok ezer bányász kényszerült a szénlopásra, hogy valami módon megélhessen szenvedő családjával együtt.

Ezt a tételt állapította meg Pennsylvaniában az a tanácskozás, amelyet a kormányzó elnöklése alatt a keményszen bányák és a UMWA két delegátusa tartottak és amelyen a még mindig kísértő bootleg kérdés megoldását kutatták.

A bányák a tanácskozás után kimondták, hogy munkát kell adni a legrövidebb időn belül minden munkanélküli bányásznak és így el kell zárni attól, hogy szénlopásra vete-

medjék, ami végül romlására fog vezetni okvetlenül.

Ezt a határozatot a keményszen bányák a leggyorsabban akarják megvalósítani annál is inkább, mert a piac ismét fellendülőben van és ha megfelelő kormány rendelkezést fognak kapni, akkor az üzemet teljes erővel folytathatják és nagyon sok ezer bányásznak adhatnak ismét állandó keresetet.

A bányák birtokában vannak a bootleggerek és a munkanélküli bányászok névsorának, tehát azokat könnyen találhatják meg. Aki a hívásnak nem tenne eleget, az ellen a hatóságok járnának el eddig nem tapasztalt szigorúsággal.

SONMANBAN MÉG NINCS EDDIG BÉKE, DE A SZTRÁJKOT FELFÜGGESZTETTÉK

A bánya portmentesítésének vitás kérdését egyeztető bizottságra bízta, amelynek döntését véglegesnek fogják tekinteni majd mindkét fél részéről

Két hétig tartó munka beosztás után még nem döntöttek el azt, a bányászokra nézve annyira fontos, kérdést a sztrájk során:

— Tartoznak-e a bányászok a bányát portmentesíteni ingyenesen, hogy a szénbányákban ilyen módon robbanás ne történhessenek.

Ez a vitás kérdés vezetett arra, hogy a Sonman bánya 1300 munkása abbahagyta a mun-

BÜNPER LESZ SONMANBAN

Pennsylvania állam kormányzója utasította az igazságügyi és bányaiügyi minisztereket, hogy lépjenek érintkezésbe Cambria County ügyészségével és indítsák meg a bünvádi eljárást a Sonmanban történt bányarobbanás ügyében, hogy a 63 haláleset okozóinak mulasztásait megtorolják.

A bünyügyi eljárást Cambria Countyban az ügyésznek kell megindítani, de ebben most segítségére lesz az igazságügyi miniszter is, akinek ügyvédjei lesznek voltaképpen a vád igazi képviselői.

Ebensburgban Steven Mayor ügyész egyelőre nem nyilatkozott arról, hogy mit hajlandó tenni, de el nem simíthatja a dolgot, mert ebben az esetben az igazságügyi miniszter félretolja és maga veszi át az egész bünyügyi eljárás vezetését.

A vád a coroner esküdtjeinek véleményére lesz alapítva, amely több bányatisztviselő vétkes mulasztását állapította meg.

A PROGRESSZÍVEK NEM BÉKÜLNEK CSAK HA ELCSAPJÁK JOHN LEWIST

Jóformán ez az egyedüli akadály annak, hogy a progresszívek visszatérjenek a nagy bányász unió kötelékébe. - A békés egyesülés újra fel volt ajánlva az elszakadt csoportnak Philip Murray által, de annak legfőbb akadály a az elnök személye, akit nem vesz be egyáltalában a progresszív bányászok gyomra

A progresszív bányászcsoporthoz a szemükben nagyon gyűlöletes Ray Edmundson, a UMWA 12-ik kerületének elnöke útján egy felhívást kapott, hogy térjenek gyorsan vissza a nagy bányász unió kebelébe és kölcsönösen feledjék el a multakat.

Valósággal csoda, hogy a progresszívek a felhívást egyáltalán tudomásul vették, mert a kilenc balkezü Edmundson annak átnyújtása kapcsán egy valótlán rágalmat bocsátott szárnyra. Azt mondta olyan szándékkal, hogy az állítás széles körökben elterjedjen, mint ha a progresszívek elnöke, William Keck csak 25,000 dollár ellenében volna hajlandó a békét közvetíteni. Egy-kettőre kiderült, hogy ez nem igaz, szégyenletes rágalom.

A progresszívek ennek dacára alapos tárgyalás alá vették a felhívást, mert az Philip Murray gondolata volt és azután felelték arra ekként:

— Minden nehézség nélkül és nagyon gyorsan meg lehetne teremteni a végleges békét, ha a nagy bányász unió elérő elcsapná a megboldondult diktátort, John L. Lewist, akivel a progresszívek nem állanak szóba. Ha Murray lenne a nagy unió elnöke, akkor a progresszívek azonnal beolvadnának.

Erről a határozatról írásban értesítették Philip Murrayt, aki olyan kényszer helyzetben van, hogy még csak nem is válaszolhat. Valószínűleg nagyon közel áll a Murray szívéhez is a gondolat, de tiszteletreméltó loyaltása miatt nem tehet annak eleget. A progresszívek azonban úgy érzik, hogy Philip Murrayt kényszerhelyzetbe lehet hozni. Vagy John Lewis hiva marad, vagy a bányászok érdekeit tagadja meg. Ha a kérdést sikerül ide élesíteni ki, akkor végül állást kell foglaljon Philip Murray John L. Lewis ellen és ez a fekete cár örökös pusztulását jelenti, mert Murray nélkül megbukott.

Az egész bányászág óriási érdeklődéssel néz a progresszívek felé és ügyes taktikázásuktól várja azt, hogy John L. Lewistől megszabadítsák.

A közfelfogás szerint John L. Lewis még soha nem állott olyan közel a bukáshoz, mint most. Ha holnap lenne új választási konvenció, akkor már el is bukna véglegesen. Rendkívüli konvenciót azonban nagyon nehéz kieroszakolni e nekidavult embertől és így csak egy forradalomszerű mozgalom tudja eltávolítani helyéről, amihez viszont azért bajos, mert nagy sztrájkjal járna.

A progresszívek utolsó konvenciója előtt is volt Ray Edmundsonnak egy ajánlata a beolvadásra, de azt a nagygyűlés egyhangulag elutasította.

Most kiderült, hogy az eluta-

sításnak csak egy oka volt. Az, hogy az ajánlatot akkor Edmundson tette, aki John L. Lewis embere. Mikor ugyan-ezen ajánlat a köztisztelőben álló Philip Muray kezéből érkezett, azzal a progresszívek a legjobb indulattal foglalkoztak és hajlandók is azt megcsinálni.

Talán még melegebb fogadtatást kapott volna Philip Muray ajánlata, ha azt nem közvetítette volna Edmundson el ugyanakkor nem követi el újabb ostobaságát. Minden progresszív tudja, hogy mai elnökük, William Keck egyszerű, rendkívül becsületes bányász, aki nem grafit.

Egyébként William Keck egy méltóságteljes hangú levélben utasította vissza Edmundson

vádját és a közvélemény még a UMWA kötelékébe tartozó bányászok közt is neki ad igazat. Keck tudvalevőleg vád alatt áll Illinoisban. Igéretet tettek neki, hogy ezt a vádat el fogják ejteni, ha a progresszíveket ráveszi a beolvadásra, de Keck ezt is elutasította. Kijelentette, hogy még a saját szabadsága árán se akar új rabszolgákat adni Lewis kezé alá.

A fejleményeket most a UMWA oldaláról várják. Kétségtelen, hogy John L. Lewis egyéniségének és jellemének ismerője szerint arra, hogy Lewis engedjen, nincs semmi kilátás, de talán egyszer végre elkövetkezik a belső forradalom, helyesebben a szabadságharc, amely ezt a nagy diktátort eltemeti.

ERŐSEN TERJED A BOJKOTT ÜGYE ST. LOUIS VÁROSÁNAK A KÁRÁRA

Illinois államban a St. Clair-Madison Coal Operators Association egy napon hat várost tudott megnyerni annak a gondolatnak, hogy St. Louis városából semmit ne vásároljanak

St. Louis városa tudvalevőleg a Mississippi folyam partján fekszik és a víz tulsó oldala már Illinois állam, ahol nagyon sok puhaszenet termelnek. A bányák huszonöt métföldre vannak sok esetben St. Louis városától és a legmesszebb levő is alig van 100—120 métföldnyire. Ezekből a bányákból tehát olcsón lehet szennét vinni St. Louisba.

A nagy város bölcs városatyái azonban megállapították azt, hogy a szén sok füstöt csinál és ha a szén füstmentes lenne, akkor a város levegője is tisztább lenne. Hoztak tehát nagy gyorsan egy városi szabályrendeletet, amely azt mondja ki, hogy St. Louis városába többé nem szabad csapástól mentesített szennét vinni más államokból.

Végzetes csapás volt ez az Illinois államban levő szénbányákra és szénbányászokra, mert St. Louisba most csak az Arkansasban termelt és füstmentesített szennét lehet bevenni.

Belleville környékén hatezer szénbányász maradt kereset nélkül és ezeknek a kétségbeesett embereknek panaszát meghallották a szomszéd városok is, annál inkább, mert a bányatulajdonosok szövetsége állott a bányászok mellé és sürgette, hogy ne vásároljanak semmit St. Louis városában az illinoisiak addig, amíg a város a sérelmes rendeletet vissza nem vonja.

Futótüzként terjed St. Louis ellen Illinois államban a sztrájk. Egyszerre hat jelentékeny kereskedelmi forgalmu város mondta ki, hogy nem kéri St. Louisból, Freeburg,

New Athens, Coulterville, Tilden, Marissa és Lenzburg lakosai még újságot se fogadnak el St. Louistól és kimondták, hogy látogatába se mennek többé ebbe a városba.

A sztrájk szervezésének munkája közben egyre erősebben folyik. Már azt akarják, hogy a törvényhozás üljön össze Springfielden rendkívüli ülésszakra és mondja ki, hogy az egész állam csatlakozik a sztrájk kolókhöz és kerülni fogja St. Louis városát.

A nagykereskedők St. Louis városában már is erősen panaszkodnak, hogy naponta több ezer dollár ára üzletet veszítenek el, amely Chicagoba megy most és onnan nem fog könnyű szerrel visszajönni. St. Louisból jövő kereskedelmi utazók még meghallgatást se kapnak Illinois államban a kis kereskedőktől, akik röviden adnak tul rajtuk.

Illinoisban úgy érzik az emberek, főleg a bányászok, hogy nekik ebben a szokatlan harcban nincs sok vesztenivalójuk, de St. Louis sokáig nem bírhatja a sztrájkot. Illinois jobb vásárló közönséggel szolgál St. Louisnak, mint Arkansas állam és ezért azt hiszik, hogy a gyárak és nagykereskedők nyomása hamarosan észretéríti a városi tanácsosokat. De feljajdul majd St. Louis lakossága is, amelyre egy sokkal többé kerülő szennét akar rászózni a szabályrendelet, amely a város füstös voltán ugyse tud változtatni.

Több St. Louisban levő gyár máris a bírósághoz fordult a szabályrendelettel szemben. A gyáraknak most sokkal drágábban kell szennét vásárolni és az

NYILT NAZIZMUS MAGYAR AMERIKÁBAN

KEMÉNY GYÖRGY NAZI KIJELENTÉSEI
A DETROITI NAGYBIZOTTSÁG GYÜLÉSÉN

Nem titok, hogy v nnak magyarok ebben az országban, akik nem értik meg, hogy az Egyesült Államok népe szerencsétlenséget lát a názizmusban, s miattuk fegyverkeznek és a katonákat sorozza; s hónapok óta kacérkodnak azzal az ideológiával, amely ilyen mérhetetlen terheket rak erre a nemzetre.

Idáig ezt a hajlamot többé-kevésbé leplezték s például a felekezeti uszítást kétértelmű kifejezésekbe burkolták.

Kemény György az érdem, hogy most már nyílt közöttünk a felekezeti uszítás, mert ő jelentette ki a Detroiti Magyar Egyházak és Egyletek Nagybizottságának a gyűlésén hogy "igazuk van azoknak, akik minden zsidó legyilkolását kívánják."

Sem Kemény Györggyel, sem a kijelentésével nem kívánunk bővebben foglalkozni jelenleg, de most már

természetesnek találjuk, hogy a názi elnökkel bíró detroiti Nagybizottság a kommunista izü akroni alakulat mellett van. A názik és a kommunisták vagy ezeknek a "fellow travelerjei" mindenütt egymásra találak.

Kemény Györgynek a vérengző meggyőződését minden esetre sokkal jobban meg lehetne érteni, ha ő maga zsidó vagy zsidó származásu egyének szíveségeit nem vette volna olyan gyakran igénybe, vagy ha bizonyos velük szemben fennálló kötelezettségeit az ilyen nyilatkozatok megtétele előtt — rendezné.

Szerencsére az amerikai magyarságnak józanul és ép elmével maradt része egész mást tanult az óházában, s különösen mást tanult ebben az országban, s megvetéssel fordul el azoktól, akik a saját boldogulásaikat csak a mások legyilkoltatása árán vélik megelni.

A VINTON COLLIER Y TALPRAÁLLHAT HA KELLŐ KÖLCSÖNT TUDNAK KAPNI

Félmillió dollárra van szükség, hogy minden tartozást kifizessenek és ezt most a szövetségi kormánytól próbálják kölcsönkapni kellő jótállás mellett

A cambriai szénterületnek igen nagy gondot okozott az, hogy a nagy és sok bányásszal dolgozó Vinton Colliery Company és a vele kapcsolatban levő Vinton Land Company csődbe mentek a szövetségi bíróság rendelkezésére.

A bírói utasítás alapján a csődtömeggondnok Ebensburgban tanácskozást tartott a nagy hitelezőkkel és bejelentette, hogy a kormány esetleg adna a vállalat teljes talpraállítása érdekében fél millió dolláros kölcsönt, de ennek egyik feltétele az lenne, hogy a hitelezők követeléseik egy részéről mondanak le, hogy a fennmaradó összeget az üzemre lehessen fordítani.

De más kötelezettség is várokozik a hitelezőkre. Jótállást kellene vállalni a fél millió kölcsönért, illetve annak elso bbségi jogáért, amit a hite-

léses ipari harcban ezt nem tehetnek. Ugy érzik, hogy alkotmányos jogaik vannak megsértve, mert a városi rendelet a szabad ipari termelést teszi lehetetlenné. Azt mondják a gyárak, hogy inkább kimennek St. Louisból, hogy sem versenylképességük csökkentésébe bele nyugodjanak.

A szemben levő Illinois állam városai persze ingyen telket és más kedvezményeket kínálnak máris ezeknek a gyáraknak.

zók csak azon feltétel alatt hajlandók megtenni, ha a bányákat saját gyakorlott embereikkel fogják kezelteni és kellően ellenőrizni.

A bányavállalat részvényesei részéről ennek nem volna semmi akadály, mert csakis így remélhetik azt, hogy valamikor valamit talán visszakapnak a pénzükből. A tárgyalások menete arra mutat, hogy a váltságot meg lehet oldani és akkor a nagy bánya ismét több ezer bányásznak ad kellő keresetet.

UJ HÁZAKAT ÉPITENEK

A Red Jacket Coal Company, Wyoming, W. Va., huszonhárom új házat és egy üzleti helyiséget csináltat.

BEZÁRTAK A BANYÁT

A Lynchburg Coal and Coke Company a pocahontasi szénmezőn bezárta üzemét, mert bérletei lejártak. A bánya 1890-ben alakult.

SZÜNÉT AZ ÁRVIZ MIATT

West Virginiában, az Upper Buchanan Coal Fielden több bánya hetekig szünetelt az árvíz okozta károk miatt.

FELÉPITIK A TIPLIT

Salinavillen, Ohio államban, a John M. Hirst Co. leégett tiplijét újra felépítik.

LAPUNK VEZÉRCIKKE A KONGRESSZUSI NAPLÓBAN

Lapunk mult hett angol nyelvű vezércikkét, amelyet Himler Márton, a szövetséges magyar teallapok elnöke irt, John Lesinski congressman a képviselőház egyhangu engedélyével beiktatta a Congressional Record nevű törvényhozási naplóba. A vezércikk — mint emlékeztetés — Magyarország jogos igényt tárgyalta, Erdéllyel szemben.

A törvényhozási napló a következőket mondja a vezércikk felől:

Mr. LESINSKY: Mr. Speaker, I ask unanimous consent to insert in the Appendix and editorial written by Mr. Martin Himler for the Associated Hungarian Weeklies.

The SPEAKER: Is there objection to the request of the gentlemen from Michigan?

There was no objection.

A szövetséges magyar hetilapok vezércikkének a Congressional Recordben megjelent utányomatát a következő szavak vezetik be:

The New European Explosion

EXTENSION OF REMARKS

of

HON. JOHN LESINSKI

of Michigan

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Friday, September 6, 1940

Editorial By Martin Himler for the Associated Hungarian Weeklies

Mr. LESINSKI, Mr. Speaker, under leave to extend my remarks in the RECORD, I include an editorial written by Mr. Martin Himler for the Associated Hungarian Weeklies, composed of the following newspapers,

Hungarian Miners Journal; Martin Himler Weekly; Detroit Hungarian Journal; Flint Hungarian News; American Magyar Journal; Bethlehem Herald; Buffalo Herald, western New York; Cleveland Hungarian News, Ohio; Hungarian Herald, southern Ohio; Independence, Trenton, N. J.

THE NEW EUROPEAN EXPLOSION

There cannot be any controversy between Rumania and Hungary as to logic and justice, as far as Transylvania is concerned.

It is simply a question of disgorging one more piece of the Versailles (Trianon) spoils, and no matter how painful it may be for Rumania, eastern Europe will be a healthier place when Transylvania will be regained by Hungary.

Transylvania was a part of Hungary (some time with some political autonomy, but always in economic unity) for over 1,000 years.

The population of Transylvania is mixed, solely because Rumanians were escaping into Hungary (Transylvania) during centuries of Turkish subjugation, in great numbers, and Hungary permitted them to develop their own language and culture unmolested throughout these same centuries.

As a reward for this tolerance, Rumanians suddenly discovered, about 50 years ago, that they were "oppressed," and have succeeded in "seducing" Transylvania. At the end of the World War, Clemenceau's imperialism was running amuck, and Hungary was dismembered to build the artificial Little Entente.

Were it otherwise, logic and sanity would still compel that Transylvania should be regained by Hungary, it is geographically a part of Hungary, and completely separated from Rumania proper by the steep Carpathian Mountains.

Hungary needs her wood, salt, and other minerals; Rumania does not. Transylvania needs the Hungarian market for these products, while they cannot stand the expensive haulage to Rumania over the Carpathian mountains.

Hungary is culturally centuries ahead of Rumania, on a par with western Europe, and it was a monstrosity to subjugate over 2,000,000 Magyars to backward and 35-percent-illiterate Rumanians.

The origin of the present war may be found in the insane Versailles treaties, and the sooner the illogical, arbitrary boundaries will be adjusted, the nearer Europe will be to peace.

Felnőtt kicsinyeknek szóló és nagyon könnyen érthető

MESÉK

igen hétköznapi dolgokról, melyek könnyen megtörténhetnek mindnyájunkkal!

Jókai Mór keresztelte el a szentet, az életet, a meleget adó szentet fekete gyémántnak. Joggal tette. Nagy joggal. A téli hideg idején meleget adó, életet tartó szén csakugyan felér a gyémánttal. Szegény emberekre nézve tél idején még a gyémántnál is becsebb. Ha tudnillik van és amikor van. Mikor nincs, akkor ezerszerte drágább és értékebb a cifra, villogó-csillogó drágakőnél, amely szép, de hideg, mint a tél lehelle.

A mozgófénykép színház vásznára tegnap egy hirdetést vetítettek. Színházból jövet ujságot vásároltam az utcán és abban is megtaláltam ugyan azt a hirdetést, amelyet a színházban láttam. Ezeket mondotta az olvasóknak:

— Most vegyen szentet, most! Ne várjon a téli hidegek beköszöntésére, mert akkor drágább lesz a szén!

Tetszett nekem szörnyen ez a jó tanács. Igaz lélekkel, jó szívvel adta a szénkereskedő mindnyájunknak. Mondtam is az asszonynak nyomban:

— Hallod-e te, párom! Menjünk le holnap reggel a szeneshez, kérdezzük meg, hogy mi most a fűtenivaló szén ára és vegyünk annyit, amennyi elegendő lesz nekünk a télre.

Azt mondta erre az asszony, aki máskor mindig hosszasan beszél, ez alkalommal csodálatos rövidséggel:

— Miből, te ember? Miből vegyünk szentet?

Ejnye no, ez nem is jutott eszembe. Hogy miből vegyünk? Összekerestem minden zsebemet, az asztalra rakosgattam a bennünk levő pénzt, az asszony is hozzáadta azt a keveset, amit a harisnyaszárban rejtgetett, de akkor se volt az több négy és fél dollárnál. Láttam már, hogy várunk kell addig, amíg eljön a legközelebbi fizetés napja, de azért másnap reggel mégis csak elmentem a szeneshez a szén irányában. Tudni akartam, hogy milyen áron adja? No, elég lett volna a négy és fél dollár kezdetnek, kaptam volna már azért is elegget, mert a szenes csakugyan elég olcsó árat szabott. Még azt is megtoldotta jó szóval:

— Adnám én ennél is olcsóbban, csak pénzt látnék érte. De úgy áll most valahogy a világ, hogy elfogyott a pénz teljesen belőle. Nem csoda, ha sirnak a szénbányák. Sir a bányász is, mert nincs keresete. Sirok én is, mert nyakamon porlódik a szén. A hideg időben pedig sir majd a nép, mert megfagy a hideg lakás-ban.

Azt feleltem erre a beszédre: — Ha tudja, hogy ugy sincs foganatja, akkor miért hirdet? Szörnyű haragosan nézett reám a szenes és méltatlankodva mondta:

— No, hallja! Hát ha mi, kereskedők, nem hirdetnénk, miből élne meg maga, az újságíró? Mi adna a népek reményességét, hogy lesz ez majd jobban is? Ha a lapok nem adnának egy kis reményességet az országnak, akkor köszönene csak ránk az igazi felfordulás. Addig él az ember, amíg reménykedni tud és a reményességnek az ujság az élesztője.

Igy jöttem rá arra, hogy mi az én hivatásom a földön. Hallottam már, hogy hírharangok, események krónikái, szél-tolók, meg Isten tudja, hogy mi egyebek vagyunk, mi, újságírók. De csak most ébredtem rá, hogy mik is vagyunk mi voltaképpen? Élesztő vagyunk. Az emberiség reményeinek élesztője.

Ezzel, Istók ugyse, meg vagyok elégedve!

Gondos Sándor

CLEVELAND VEZETŐ MAGYARJAI HOL VANNAK?

(H. M.) Országos magyar szegyennek lehet ma már nevezni, amit a Clevelandban megjelenő "Plain Dealer" nevű napilap Magyarország és a magyarság jó hírneve ellen el mer követni.

Szinte nap-nap után olyan modorban foglalkozik a magyar nemzettel, amelyből a gyűlölet és a rosszakarat szinte kiárad.

Erdély visszacsatolásával kapcsolatban egyik hazugságot a másik után engedte meg magának s a legnagyobb amerikai magyar kolóniában csupán egy magyar ember akadt, aki szót mert a kérdésben emelni.

Rev. Csutoros István voltaképpen nem is magyar, hanem magyar származásu amerikai s annál dicséretesebb, hogy a Plain Dealerben megjelenő hazugságokat szó nélkül tűrni nem tudta.

Nem szokatlan, hogy amerikai lapokban téves információkat közölnek a magyar nemzet felől és felőlünk, de megdöbbentően szokatlan az a nyilvános rosszakarat, amellyel a Plain Dealer Erdély visszacsatolásának az ügyet kezelte.

És szegyen ránk nézve, hogy Rev. Csutorosson kívül a hazugságok megcáfolása senkinek abban a magyar Debrecenben nem jutott eszébe.

Kinos például arra gondolni, hogy nem szólt meg Reményi József, aki jelenlegi pozíciójába csak úgy tudott bejutni, hogy Magyarországon disz doktorátussal tüntették ki, aki tehát tartozik némi hálával a magyar nemzetnek.

Kinos arra gondolni, hogy sem Msgr. Tanos, sem Dr. Herczegh nem szóltak meg, akik képzettségüket Magyarországon nyerték, míg Rev. Csutorost csak a szülei és az amerikai iskolák tanították rá, hogy mi lőze a magyarnak és Magyarországnak Erdélyhez.

Nem képez semmi melegséget, hogy amerikaiak vagyunk s hogy a jelenlegi hangulatban nem akarunk európai nemzetiségi politikát csinálni, mert itt nem politikáról, hanem történelmi tényről volt és van szó, amelynek a megvilágítását nem itélik el, hanem hálásan fogadják ebben a hazában.

Azok a pozíciók, amelyeket a fent megnevezett urak betöltenek, bizonyos kötelezettségekkel járnak s ezekben a sorokban valamennyiüket kötelességmulasztással kell vádolnunk.

HA MOST EL NEM PUSZTULNAK ...

Ha a brit birodalom most el nem pusztul, megmaradását, új hatalmat, új tekintélyt csak önmagának fogja köszönni.

Anglia halál-küzdelmét kénytelen az egész világ, az ellenségei is bámulni, s igaz is, amit a barátai irnak felőle, hogy az angol birodalom most éli legdicsőbb napjait.

Az angol diplomácia mindig ügyes volt, Anglia küzdelmét nagyon sokszor más nemzet folytatta (bár a világszerte összegyűjtött gyarmataiért, s például Dél-Afrikaért csak az angolok harcoltak), s gunyos közmondás volt az utóbbi években, hogy az angolok "az utolsó franciáig" harcolnak.

Most ezt nem mondhatják el felőlük.

Magukra maradtak, az egész világra szétterjedő birodalmuk recseg felettük és ropog alattuk, a büszke angol navy meg van tépázva, Londont és a többi fontos városokat nap-nap után többször bombázzák, a világ két legjobban felfegyverzett hatalma éjjel-nappal, a világ minden sarkában támadja, s Albion állja a küzdelmet.

Franciaország össze-omlása után azt várta mindenki, s kárörvendéssel várták a legutóbb, hogy Anglia napok alatt behódol.

A német diktatura augusztus 15-re tervezte Hitler bevonulását Londonba. Szeptember 15-én még messze vannak a németek Londontól. S miközben maguk halálos sebekről véreznek, miközben nap-nap után várják, hogy végre legesen lesznek gázolva, nem a szenvedett sebeket nyaldossák, hanem — vissza-fájtolnak.

Éjjelről-éjjelre látogatásokat tesznek Anglia repülői a

német erősségek és a német városok felett s a névjegyeiket ledobják. Néha elvitzitlenek Olaszország fölé is, a lakosság megtanult ebben a két "bevetetlen" országban is a lehelő bombáktól rettegni.

Lehetséges, hogy mindez az gyekezet hiába.

Lehetséges, sőt valószínű, hogy a tuleróval a felkészületlen demokrácia nem lesz képes megbirkózni, s nem marad idő rá, hogy az új világ segítségét bevárják.

Ha így történe, akkor "nagyserü" lenne az angol birodalom halála, s új életre kelne, mert ennek a halálos tusának a hagyománya élne közöttük.

Ha megtörténik a világ legnagyobb csodája, ha Anglia állja a küzdelmet és nem bukik el a harcban, amíg az új világok segítsége kellő arányban érkezik melléje, akkor a brit birodalom nagyobb, hatalmasabb és félelmetesebb lesz, mint eddig volt.

Mert akkor a világ tudni fogja és emlékezni fog rá, hogy Anglia nincs feltétlenül az "utolsó franciára" szorulva, hogy az ereje abban a brit elszántságban van, amely ma az egész világ bámulatát kieldemli a számukra.

S ha még egyszer a "Pax Britannica" őrizi az emberiség békéjét, akkor az örült fegyverkezés elmúlik, s újabb világ égestől nem kell tartani legalább egy nemzedék életében: egész addig, amíg Anglia mostani hősiess küzdelme élénken marad az emlékezetében minden embernek.

De áll vagy bukik, Anglia ezekben a napokban éli legdicsőségesebb óráit, s áll vagy bukik, ezek a nehéz idők fogják a legnagyobb embereit megszűlni.

A VILÁG-HÉT STRÓFÁBAN

Irja: Szegedy László

HETI ROVÁS: MAGYAR NAGYHÉT!

Jövel Magyar Nagyhet ragyogó színekkel, amit Erdély Napja lelkünkben hintett el. Jövel Magyar Nagyhet székely harsonákkal; jövel zászlódisszel, ünnepi fákllyakkal. Jövel Magyar Nagyhet tarka virágokkal, igricekkel, hegedős dalokkal . . . Jövel Magyar Nagyhet díszben, ünneplőben, jövel tündökölni új Magyar Jövőben! Jövel Magyar Nagyhet fényes díszmagyarban, s fakassz virágokat az ősi avarban. Jövel Magyar Nagyhet: zendülj fűben, kőben: Erdély Napja most van újra felkelőben!

VASÁRNAP: NAPFOLTOK MÉG ERDÉLY NAPJÁN . . .

"Árnyak is van fénye; fénynek is van árnya:" napfoltos még itt-ott Erdély szívárványa. Visszatért bár Erdély: de mégsem egészen: Husz erdélyi város van még román kézen . . . Köztük van Arad is: a Vértanúk földje s itt még tilos zászlónk piros, fehér, zöldje. Hát még a Községek! Ezernél több számuk — s visszatérni hozzánk szintén égő vágyuk! Vizakna... Sugatag... Torda... Abrudbánya: szintén az oláhok lator-ragadmánya! . . . Vasban bus Resica s rézben oly bő Bráda: gazság, de valóság: most is oláh préda! . . .

HÉTFŐ: LÓFŐ SZÉKELY, MAGYAR SZITTYA . . .

Fellángolt a határ, fényárban a végek: egyre jobban fénylik az erdélyi lélek. Sötét oláh éjből napfényre virradtak: Ize van a fénynek, szárnya a szavaknak . . . Zugnak a fenyvesek, csattognak a sziklák: "Rajta ő-székelyek, rajta magyar szittyák!" "Rajta: jól lemosni a szegény rabságot, — s szívre tüzni a szent magyar szabadságot!" "Rajta lófő székely; rajta magyar szittya: lelked tüzet a nap lobogásra szítja." S míg mult romok üszkén füstölög a máglya: lobogjon a lelked: a szent székely fáklja!

KEDD: JANKU AVRAM UTÓDAI . . .

Újra szélesedik közöttünk az árok: Erdély rabrészeiben dulkak az oláhok . . . Gyáva rabló ösztön s Janku Avram őstük: mint a himlőjárvány, ki-kitör belőlük . . . Magyart bántalmaznak; magyar vagyont lopnak, sőt gyilkos fegyver is öl kezében soknak . . . Haragunkat máris nem könnyű legyűzni: s biztos, hogy sokáig nem fogjuk már túrni! . . . Most legalább látlják, kik Bécsben döntöttek, hogy az oláh tüzre olajat öntöttek . . . Szőből ért az ember, verésből az állat: csördüstünk közibük gyorsan egynéhányat! . . .

SZERDA: ERDÉLY ÉS A NAGY VILÁG . . .

Bármily sok történik, nap-nap a világban: nekünk változatlan Erdély van imánkban. Magyarok Nagyhet: Erdély visszatérte: mi hát ünnepeünk . . . s imádkozunk érte! Gigantikus harcok a nyugati fronton, de én a lelkemben Erdély ügyét hordom . . . Leccsapott pár bomba a "King" Buckinghamba: De én csak Erdélyre gondolok magamba . . . Dul a harc Keleten egyre véresebben, de én Kolozsváron vagyok most lelkemben! "Egyiptom van soron", — mondják az olaszok, — de én a szívemmel a Marosnál vagyok!

CSÜTÖÖRTÖK: A NAGY VILÁG ÉS ERDÉLY . . .

Új hírek röpönnnek . . . Új frontok véreznek, de vajjon Erdélyből mily hírek érkeznek . . . Roosevelt-Willkie között nagy harcot jósolnak: de én csak Erdélyről zengek a jóssoknak . . . Ötven U. S. hajó indul Angliába— S kutatom, merre jár Horthy lova lába . . . Olasz lobogó leng Bárbában a váron: . . . Milyen lesz az ünnep kincses Kolozsváron . . . Regisztrálják immár az idegeneket; . . . Erdélyben most ősszel jött meg a kikelet . . . Az U. S. sorozás: törvény nemsokára: Ma vonult be Horthy kincses Kolozsvárra!

PÉNTEK: SZÓL A MÁTYÁS SZOBOR . . .

Károly román király megszökött a héten . . . Helyette most Horthy lovagol Erdélyben! Antonescu lett most az oláh diktátor . . . Erdélyt majd szétveti az öröm és mámor! Fut az oláh "prefect". Hová? Az ég tudja . . . Magyar főispán lesz mindenütt utódja! "Cine Mintyet" sziszeg a bojár, a botor . . . S Kolozsvár főterén szól a Mátyás szobor: "Kegyesek voltunk bár mindig az oláhhoz: barbár szájuk mégis mindig magyart átkoz . . . Tudja meg hát minden oláh a regátba: sohsem teszi lábát többé Kolozsvárra!"

SZOMBAT: ERDÉLY NAGY ÜNNEPÉN . . .

. . . Holnap, vasárnapon, kincses Kolozsváron: gyémántharman reszket az ősi virágon. Új fények ömlenek, új színek ragyognak: szent, nagy ünnepén a székely-magyaroknak! Holnap ünnepli meg Erdély egész népe, hogy feltámadását mégis csak megérte! Gyöngyös koszoruban mind a székely lányok: székely-díszmagyarban mind a rabbanánok. Ünnepi díszruha a magyar honvéden: fehér lován Horthy áll majd a közepén . . . Távolból bár: lelki szememmel látom: ilyen szép ünnep még nem volt a világon!

Volt valamikor Franciaországnak egy nagyon híres kancellárja, olyan miniszterelnök féle, de annál mégis valamivel több, aki Mazarin néven ismeretes a történelemben és aki szenvedélyes gyűjtő hírében állott. Párisi palotáját a legdrágább műemekekkel zsufolta tele a jámbor. Hát mikor ez a Mazarin halálának közeledését érezte, akkor megparancsolta, hogy minden szolgálója hagyja el azonnal a palotát, hogyják teljesen magára. Azután felöltözött és a gyöngeségtől roskadozó lépésekkel kezdte végigjárni a pompás szobákat és termeket. Láztól égő szeme szinte simogatta tekintetével a képeket, szobrokat, butorokat, szőnyegeket és drágaságokat. Megállott egy-egy híres gobelin szőnyeg előtt, amelyért valaha egész vagyont adott, lesoványodott kezével végigtapogatta annak apró öltéseit és keserűen nyögte:

Nem vihette magával

— Itt hagylak téged is!

Azután mégegyszer leült dolgozó szobájának karos székébe, ahol valaha olyan sok nagy embert fogadott és annyi súlyos állam-ügyet intézett el. Megsimogatta a szék karfáját és bánatosan sóhajtott:

— Itt hagylak téged is!

A rengeteg terem és szoba bejárása után teljesen összetörve vánszorgott vissza ágyába. Már annyi ereje se volt, hogy ruháját leveesse. Nagynehezen megrántotta a csengő zsinórját, mire a kertből berohantak a szolgálai, akikre ránézett és csak annyit mondott:

— És közületek se jön velem egyik se.

Igy halt meg Mazarin érsek és bíboros, a nagy francia kancellár, aki a halálában semmivel se volt különb az utolsó koldusnál.

CSEBERBŐL VEDERBE

Nebraska Cityben, Nebraska államban, ha d gyakorlatokat tartott a National Guard és mikor arról visszatértek az önkéntes katonák, holtra voltak fáradva, teljesen ki voltak merülve.

A gárdának hét tagja, miután kipihente a sok gyaloglással járó fáradságot, fogta magát, elment és besoroztatta magát az amerikai haditengerészetbe abban a hitben, hogy ott nem lesz olyan fáradságos a nemzeti védelem szolgálata.

Eszünkbe jut erről a következő:

A messzeségben levő mező mindig zöldebbnek látszik, mint az, amelynek a fűvében éppen állunk.

A folyó tulsó partján mindig jobb a halászat, mint a melyik oldalán halászzunk.

A tengerészeti szolgálatot ez a hét fiatalember semmivel se fogja könnyebbnek találni, ha majd abba is belekóstolnak. Cseberből vederbe léptek és erre hamorosan felébrednek.

HOVA MENNEK MOST A HITLERISTÁK?

Akik ebben a hazában a türelmetlenséget, a gyűlölködést a felekezeti uszítást hirdetik és gyakorolják, természetesen és ösztönösen ellenségei Rooseveltnek.

A kommunista és a nazi elmélet nem ismeri azt a humanizmust, ami sarkalatos politikája az elnöknek és az új deal-nek.

Ezek az elemek és emberek azt hitték, hogy ráülhetnek a Willkie szekerére, aminthogy a türelmetlenség és felekezeti uszítás aljas katonáit a Smith-féle kampányban is a republikánus párt használta, amely akkor érbe vette a Ku Klux Klant.

Most aztán olyan pofon érte őket a Willkie részéről, ami bizonyára keserves meglepetés volt a számukra.

A republikánus párt elnöke kijelentette, hogy a Coughlin és a coughlinisták támogatását nem kéri és nem is akarja, mert a felekezeti uszítás utálatos és gyűlöletes bűne ellenkezik az amerikai szellemmel.

„Elnöknek nem muszáj lennem, de önmagammal kell élnem életem végéig” mondta a republikánus párt jelöltje, „és nem élnék önmagammal később, ha ilyen aljas eszközöket vennék igénybe.”

Ez a pofon Coughlinnak szólt, de bele pirosult az arca minden olyan csoportnak, amely a „Christian Front” nevű izágga szervezetet majmolva, az érvényesülést szintén felekezeti uszítással kereste.

Csak nemrég magyarázta meg például az egyik magyar lap, amelynek hasábjain hétről-hétre a Hitler-Stalin szerződést dicsérik, hogy ők — republikánusok s bizonyára úgy érzik, hogy ez jogot és erkölcsi, illetve erkölcselenségi bázist ad nekik arra, hogy Hitlert imádják.

Most hát kiderült, hogy vagy ők nem republikánusok, vagy a republikánus párt elnökejelöltje nem az, mert ő elég kezen és érthetően jelentette ki, hogy a felekezeti uszítást utálja és a felekezeti uszítókkal nem árul egy gyékényen.

Sok szó esik mostanában ebben a hazában az „ötödik hadseregéről” s különösen azok kezdek, hogy kik tartoznak hozzájuk, akik — tudatosan vagy anélkül — ezt a hadsereget alkotják.

Az amerikai nemzetnek, csak úgy, mint minden más nemzetnek, szüksége van az egységre.

Akik más világrészekből ide jöttek, azok elhozták a származásuk minden értékes és kevésbé értékes örökségét magukkal, de itt igyekeztek amerikaiakká válni s rajta voltak, hogy alkal mazkodjanak mindahhoz, amit amerikai szellemnek neveztek.

Ez a haza szívesen fogadott mindenkit, minden lehetőséget megkapott egyformán mindenki.

Az olasz, a lengyel, a japán (amíg volt japán bevándorlás), az ír, a magyar, a katolikus, a baptista, a zsidó, a mohamedán egyformán amerikai igyekezett lenni s ez az ország azt várja, hogy békésen éljen mindenki a felebarátjával; ne tegyen a szín, a nemzetiség és a vallás különbséget közöttük.

Vannak azonban aljas és buta emberek, akik másként boldogulni a népek szabad versenyében nem tudtak és nem tudnak s akik így nem a saját erejükre támaszkodva keresik a boldogulást, hanem mástól akarják azt elvenni.

A Ku Klux Klan például a katolikusok, a zsidók és a néger-elleni uszítással szedi el a dollárokat a hiszékeny emberek től s úgy ígér boldogulást a követőinek, hogy ezeket a csoportokat elnyomja.

A coughlinisták már Hitler-től tanultak s mikor a rádió pap erősen kiment a divatból, hirdelten a zsidók elleni uszítással próbált ismét népszerűséget keresni.

Ő szervezte a Christian Frontot (ez már a negyedik szervezete, de egyik sem jutatta még arra a trón-mögötti hatalomra, amire pályázik) s utána és vele párhuzamosan szervezték aztán a Silver Shirt meg a többi hasonlóan aljas, gonosz és uszító bandákat, amelyek mind az uszításból akarnak megélni.

És őket majmolják azután azok a bevándoroltak, akik buták ahhoz, hogy a saját helyzetüket megértsek s akik szintén egymás elleni uszítással keresik a saját boldogulásukat, vagy töltik ki a dühüket afelett, hogy a szabad versenyben boldogulni nem tudnak.

Az egyik magyar hitler-stalinista például nem bír ugyan annyi bátorsággal, hogy a zsidók ellen nyilvánosan és egyenesen uszítson, de zagyva és zavaros írásaiban azokat gyáván mindig „idegen”-eknek említi és nem gondolja meg, mert nem képes felfogni, hogy a zsidó vallásu bevándorolt pont azzal a lehetőséggel érkezett ide, amivel ő maga — és pont azokat a jogokat, előnyöket élvezzi ebben a hazában, amiket ő maga, aki szintén máshonnan (Magyarországból) jött.

Nehéz szemtelenebb butaságot elképzelni, minthogy bevándorolt egyén itt akárkit „idegen”-nek nevezzen, akármi a nemzetisége, a vallása, vagy az arcszíne, de idáig azzal magyarázkodtak, hogy ők — republikánusok, tehát joguk van Hitlert és Coughlint majmolni, miután az elnökünk egyiknek sem barátja.

Most aztán befellegzett ennek az álláspontnak alaposan, mert végre hát mégis csak Willkie adja meg ma hivatalosan a republikánus párt programját s mégis csak ő állapítja meg, hogy a párt kikkel hajlandó együtt dolgozni.

És ő határozottan és utálatlalt jelentette ki, hogy a felekezeti uszítás ostoba és aljas katonáira semmi szüksége.

Vajjon mit szólna, ha azt tudná, hogy olyan bevándoroltak is fel akarnak kapaszkodni a republikánus szekerre, akik elég buták és elég ostobák, hogy bevándorolt létükre van pófájuk másokat „idegen”-eknek nevezni?

Talán érdemes lenne erre nézve a Willkie véleményét szintén kikérni.

S érdekes lesz majd megtudni, hogy hova mennek azok a hitleristák ebben a kampányban, akik nem kellenek sem

Bocsánatot kérünk mert tévedtünk

Lapunk múlt heti számában azt írtuk, hogy az Akronból szétküldött nagy beharangozóval csupán az lehet az egybe-hívók szándéka: új egyesületet csinálni, új tisztikarral, miután már van egy Amerikai Magyar Szövetség.

Most bocsánatot kérünk, mert nem így van.

Az akroni igyekezetet ugyanazok igazgatják a háttérből (New Yorkból), akik annak idején a dicstelenül kimúlt Észak-amerikai nagy kommunista svindlit megszervezték.

Valószínűleg vannak az akroni igyekezetnek egészen jóhiszemű pártolói is, ahogyan az Északamerikai szélhámosság kommunista mivoltát sem látta előre min-

denki, akit oda bolondítottak Buffaloba.

De kétségtelen, hogy az egész akroni cécot ugyanazok a vörös kezek igazgatják, amelyek már annyi „mozgalmat” szerveztek az amerikai magyarok közt, hogy a vörös metelyt terjesszék.

A „kis-háztulajdonosok”, „kis betevők”, „Északamerikai demokraták” szélhámosságai után most három állítólagos „Nagybizottság” kezd szervezni közöttünk, hogy a bevándoroltakat megmentsék.

Ismételten leszögezzük, hogy New Yorkból ugyanazon kezek intézik az akroni akarást, amelyek a Benesnek sürgönyözgető Északamerikai vörös csalást csinálták s hisszük, hogy ezek tudatában Magyar Amerika egy szál fog a nagy ankétól maradni.

A HITKÖZSÉGEK SEM ERŐSEK

Cikksorozatát közöltünk néhány héten keresztül lapunkban, amelyekben kimutattuk, hogy országos magyar egyleteink taglétszámban nagyon szegények s hogy nagy magyar egyleteinknek legalább négy-szer-ötször annyi taggal kellene bírn, mint amennyit jelenleg számlálnak.

Ugyanezt a szomorú tényít állapíthatjuk meg a magyar egyházak, vagy hitközségek felől, amelyek talán valamivel több taggal rendelkeznek ugyan az egyleteknél, de még mindig nagyon szegények.

Az összes vallásfelekezeteknek körülbelül 225 magyar hitközségük van ebben az országban.

S eltekintve talán husz-harmán nagyobb hitközségnél, a legtöbbször a taglétszáma százon alul van.

Hitközségeknél csal bennünket a taglétszám.

Hitközségeknél voltaképpen a hozzájuk tartozó CSALÁDOK számát kell keresnünk, mert ha egy család tartozik valahol az egyházhoz, majdnem automatikusan csatlakozik ahhoz a növekvő, vagy felnőtt családtag.

Nehéz lenne megállapítani, hogy jelenleg hány család tartozik magyar hitközségekhez, de nem hisszük, hogy lennének összesen ötvenezren, vagyis egy-egy hitközségre vagy gyülekezetre nem esik több talán huszonöt családnál.

Természetesen tekintetbe kell vennünk, hogy a katolikus vallásu magyarok a saját lelki életüket kiélhetik akármelyik katolikus egyház kebelében, különösen ha meg van rá az alkalmuk, hogy magyar nyelven gyónhassanak időnként.

Tekintetbe kell azt is vennünk, hogy amíg egylethez azok a magyarok is csatlakozhatnak, akik harman-négyen élnek mindössze egy plézen, addig hitközségekhez csak a tömegesen együtt élő magyarok csatlakozhatnak, akik azt fenntartják.

S mégis nagyon kevésnek kell a hitközségi tagok számát találnunk.

Ahogy például Connellsville csudálatosan agilis katolikus plebánosa megtalálta a mód-

Rooseveltnak, sem a republikánus jelöltnak?

Amennyire dicsérték a Jézust arra a hirre, hogy szövetség kötöttek Hitler meg Stalin egymással, még képesek — Browderre szavazni.

Mert ha odaát olyan jó, olyan üdvös, olyan mennyei nekik a vérfertőző szövetség, hogy annak hallatára istenkáromló szavakkal a Jézus Krisztust dicsérték, akkor az erkölcs telen rokonságot itt is bátran tarthatják.

Nem lehetünk állandóan a kórházban. Ha tehát van ott valakije, akkor telefonon közölje lapunkkal ezt a hirt.

Ha vendégeket kapott más városból, az is érdeklő a lap olvasóit. Tudassa velünk tehát, hogy kik voltak a vendégek.

BÁTOR EMBER

HALT MEG

A tifusz nevű betegségnél — az orvosi világ megállapítása szerint — nem volt a föld kerekén nagyobb szakértője, mint az amerikai orvos tanár, Dr. Hans Zinsser. A new yorki orvosi egyetemen tanított és legnagyobb része van abban, hogy ma már a tifusz ellen egy igen hatásos szérummal lehet védekezni.

Két évvel ezelőtt Dr. Zinsser beteg lett és miután pár napon át önmaga vizsgálta saját betegségét, átment az egyetemi klinikán tanár társaihoz és azokat kérte, hogy állapotát vizsgálják meg. Napokig tartó vizsgálat után csúrní-csavarri kezdtek a igazságot az orvos tanároknak, amíg végül Dr. Zinsser mosolyogva azt mondta nekik:

— Miért próbáltok félrevezetni. Én lassan fejlődő fehér vérűségben szenvedek, aminek ma még nincs orvossága. Két évig élek még és azután elviszem a betegséget.

Pontosan két évvel később csakugyan bekövetkezett a jeles tanár halála. Hagyatékában egy könyvet találtak,

ahány egyházat számlálunk, ezen a téren tehát meglepőbb és fájdalmasabb a szegénység.

S miután három közintézményünk van s mindig annyiról beszélünk, érdemes lesz szétneézni a harmadik, a legerősebben küzdő magyar közintézmény, a magyar sajtó portáján s megállapítani, hogy ott milyen állapotokat találunk.

Ezt lapunk egy közeli számában fogjuk megtenni s ugyanakkor ráterünk arra is, hogy lehet-e még ezekben az utolsó órákban változtatni a jelenlegi siralmas helyzetet és miképpen lehetne azt megtenni.

amelyben saját életrajzát írta meg és elmonda, hogy a sors hozzá irgalmasabb volt mint másokhoz. Előre tudta, hogy mikor lesz vége és így rendbehozhatta minden dolgát és tudományos vizsgálatainak az anyagát úgy készíthette elő utódja részére, hogy azt minden nehézség nélkül lehessen tovább folytatni. Még haldoklása közben is az emberiségnek igyekezett jó szolgálatot tenni.

Bátran élt és bátor ember módjára halt meg. Külömb volt a csatátéri hősnél, aki azzal indul rohamra, hogy talán életben marad. A tudós azzal ment a végső csatának, hogy el kell pusztulnia és ennek dacára úgy állta meg helyét, hogy mindnyájunk tiszteletét kiérdemelte.

Persze csak Amerikában! Német földön — vallása miatt — Hitler rég beküldte volna a gyorsabban élő internálótáborba, ahol nem kapott volna alkalmat arra, hogy az emberiség javát szolgálja.

RÖVID HIREK

Közlök velem, hogy X rosszat beszél rólam. Csodálkozom. Tudtommal soha jót nem cselekedtem velem.

Az írónia a boldogság egyik eleme.

Légy szerény! Bár ez is a góg egy fajtája, de kevésbé visszatetsző.

A szomorufűz már tavasszal szomorú. Hát még ősszel!

Nem feledkezem meg az ígéreteimről. Nem vagyok elég nagy ur hozzá.

Némelyik emberben az egész emberiség rosszágát megérezem, úgy ahogy egyetlen egy hering az egész tenger bűzét érezteti velem.

MINDEN NYOMTATVÁNYT IZLÉSESEN KÉSZITÜNK

Levélpapírok... Borítékok... Röpcédulák
Belépti jegyek... Plakátok... Számlák
Névjegyek... Alapszabályok... Meghívók
Értesítők... Körlevelek... Röpiratok
Könyvek... Cimkék... stb.

A legnagyobb készséggel áll rendelkezésére

LAPUNK NYOMDÁJA

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
Telephone: VINEWOOD 1-8222Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States
Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden Csütörtökön Published Every Thursday

MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

MIÉRT PANASZKODIK A FARMER

Egy Mr. Murray nevű szövetségi képviselőn keresztül feljajdultak hangos szóval azok a farmerek, akik valamikor boldog vagy boldogtalan földtulajdonosok voltak, de akiktől elvették az utolsó évtizedben a farmot a hitelezők, mert a nehéz viszonyok folytán még a kölcsönök kamatait se tudták megfizetni.

Szép számmal vannak ilyen bajban levő emberek. A földművelésügyi minisztérium hivatalos megállapítása szerint 91,315 farmer vesztette el birtokát 1929-től kezdve és ezek a birtokok többnyire a biztosító társaságok és nagy vállalatok birtokába mentek át, amelyek a volt tulajdonost még bérllőnek se voltak hajlandók megtartani. Egészen érthető, ha ezek a tönkrement emberek panaszkodnak, de sietve jelentjük ki, hogy a szövetségi törvényhozásban nem ezek az emberek jutottak szíhoz. Ezeknek eddig nem akadt szócsövük, csak két ember: Roosevelt elnök és Wallace alelnök-jelölt, de még ennek a két embernek szava se volt még arra, hogy százezer ember panasza-nak foganatot szerezzen.

Akik szóhoz jutottak a szövetségi törvényhozásban, olyan farmerek, akik még nem veszítették el a birtokukat. Ezek még vesződnek a gazdálkodással és talán meg is javulna a sorsuk, ha tényleg megkapnák azt a szövetségi segítséget teljes egészében, amelyet részükre Roosevelt elnök kieszakozott.

De — sajnos — nem kapják meg. Sok milliót áldoz ugyan a nemzett arra, hogy a farmereket tapra állítsa, de e sok millió áldozat utjába odaállnak egyes tényezők és lehúzzák a milliókból a maguk sápiját.

A helyzetet körülbelül így festette a nehezen vergődő és teljes joggal panaszkodó farmerek megbízásából Murray szövetségi képviselő:

Vermont állam Montpelier városában van egy biztosító társaság, amelynek National Life Insurance Company a neve. Ez a biztosító társaság 1920-tól kezdve sok farmra adott kölcsönt, majd mikor a birtokválság és a mezőgazdasági válság jött, akkor behajtotta nyersen a kölcsönöket akként, hogy a fizetni nem tudó farmertől elvette a földjét és maga kezdett azon gazdálkodni, persze többnyire bérllő útján. Hát ez az biztosító társaság az 1937-ik esztendő során a farmerek segélyezésére megszavazott pénzből 65,335 dollár és 92 centet kezel fel azon a címen, hogy nyomorban levő és segélyre szoruló földbirtokos.

Csak tessék elgondolni, hogy milyen nyomorban lehet ez a nagyon sok millió dollárral rendelkező biztosító társaság, hogy így elhazsolja a tényleg bajban levő farmerek orra elől azt a kis szövetségi segélyt.

Persze a vermonti biztosító nem tört új ösvényt, hanem kitaposott utakon jár. Ugyanebben az évben ugyanis más hasonló intézmények is felkezelték a farmereknek szánt segélyekből bizonyos összegeket, amelyeket így mutatnak ki:

National Life Insurance Co., Montpelier, Vt.	\$65,335.92
John Hancock Mutual Life Insurance Co., Boston, Mass.	147,647.22
Travelers' Insurance Co., Hartford, Conn.	211,521.98
Equitable Life Assurance Society of United States, New York, N. Y.	206,962.42
Metropolitan Life Insurance Co., New York, N. Y.	257,095.64
Mutual Benefit Life Insurance Co., Newark, N. J.	161,110.96
Prudential Insurance Co. of America, Newark, N. J.	231,158.10
Union Central Life Insurance Co., Cincinnati, Ohio	166,280.84
United State Sugar Corporation, Clewiston, Fla.	68,893.34
Mississippi State Penitentiary, Parchman, Miss.	52,429.97
King Ranch, Kingsville, Tex.	112,140.04
Matador Land and Cattle Co., Denver Colo.	60,153.04
Grand Junction Sugar Co., Colorado Springs, Colo.	28,207.71
Campbell Farming Co., Hardin, Mont.	11,830.00

Amint látható, csupa olyan szegény vállalkozás kapott földművelési segélyt, amely talán meg is bukott volna, ha a hóna alá nem nyulnak.

Ennek a szerencsétlen helyzetnek az az oka, hogy a törvényhozó urak annak idején a földművelésügyi miniszter által kezükre adott törvényjavaslatot a maguk könnyelmű módja szerint itt-ott módosították. Kihagyták például azt, hogy a szövetségi segély csakis annak a farmernek jár, aki saját maga gazdálkodik a birtokon, ha mindjárt bérllő lenne is. A segélyt a törvényhozó urak a föld tulajdonosának adták oda és így jutottak a nagy vállalatok ahhoz, hogy nehezen küzködő földművesek módjára egy kis támogatáshoz jussanak.

Különböző vizsgálatok alapján arra a tapasztalatra jutottak, hogy a farmerek átlagos jelzőlag adóssága mindössze 2800 dollár volt, amire kamat fejében évente 98—112 dollár közötti összeget kellett volna fizetniük. Ha ezt meg tudták volna fizetni, soha nem vesztik el farmjukat. A farmer segély törvény célja az volt, hogy éppen ehhez az aránylagosan kis összeghez segítse a bajban levő kis gazdákat, de ennek útját állta a nagytők, soha nem leszede a maga sápiját és nem törődött vele, hogy mi lesz a mindenéből kiforgatott csaknem százezer kisemberrel? Azok mehettek, amerre a szemük látott.

És ez a rendszer még ma is folyik. Ezért könyörögnek a farmerek most a törvényhozókhoz, hogy javítsák ki a törvényt úgy, amint azt a Roosevelt kormány eredetileg betervezte, mert csak így remélhetik azt, hogy helyzetük előbb vagy utóbb javulni fog.

Lesz-e ennek a feljajdulásnak foganatja, abban alaposan

H E T I S Z E M L E

MAGYARORSZÁG
ÜNNEPNAPJAI

véget értek, de a nemzet öröme tovább tart. — Viszont a magyar kormány legnehezebb feladatai most következnek, hogy a visszacsatolt Erdélyt a nemzet gazdasági és politikai életébe bevonják.

A felszabadult országrészt minden gazdasági szál Romániához kötötte idáig, s szinte emberfeletti munka lesz, hogy most azt a vidéket Magyarországgal egységbe illesszék.

Természetesen Magyarországon sem tartják véglegesnek a revíziót, mert a magyar nemzet soha a vissza nem csatolt vidékekről le nem mond.

A jelenlegi helyzetben tehetetlen a magyar kormány, miután Románia megmaradt részeit egyelőre garantálta a két diktátor, de biztosra veszi mindenki, hogy Románia széttölése csak kezdődött, s mire véget ér, csak a világháború előtti területen veszik át valószínűleg a németek az őrseget.

A hét végén Budapestről azt jelentették, hogy újabb balkáni komplikációk esedékesek, s ezidőszent Görögország, azután Jugoszlávia kerülnek sorra, amiből esetleg ismét haszna lesz a magyar nemzetnek.

WASHINGTON
SÜLYOS

figyelemztetésben részesítette ismét Japánt, hogy a távolkeleti francia és holland gyarmatokhoz ezidőszent ne nyuljon.

Arra kevesen gondolnak, hogy ezeknek a gyarmatoknak a védelmében kormányunk a háborúig is elmenne, de az elnök a múlt héten újabb kivételi tilalmat rendelt el olyan dolgokra, amelyek szükségesek erősen Japánban.

Nem szabad ezentul innen repülőgépekhez szükséges gasolint, a gasolin gyártáshoz szükséges gépeket, repülőgépeket vagy az azok gyártásához szükséges gépeket és szerszámokat kivinni.

S azonkívül úgy Anglia, mint az Egyesült Államok kormánya egyre barátságosabb megbeszéléseket folytatnak a — szovjettel, aminek egy cseppet sem tudnak Japánban örülni.

A jelek azt mutatják, hogy az amerikai-angol közeledés és az elnök intézkedései egyelőre egészségesen lehűtötték a kedélyeket Japánban.

KÉSZÜLNEK A TERVEK
ARRA

az esetre, ha közös támadás ellen közösen kell védekeznünk Canadával, amire most meg van minden szomoru lehetősége.

Anglia sorsa erősen bizonytalan, nem lehetetlen, hogy Londont képtelennek lesznek tartani, s amennyiben az angol birodalom a háborút az angol sziget elfoglalása után is folytatná (ami egyáltalán nincs kizárva), valószínűleg sor kerül a kontinens közös védelmére.

Ezekkel a tervekkel kapcsolatban erős nyomást gyakoroltak az elnökre, hogy külpolitikai szándékait tudassa a nemzettel, s mondja meg őszintén, hogy milyen ígéreteket tett az angol kormánynak. Roosevelt egy politikai be-

szédben felelt erre a kérdésre a múlt héten, mikor kijelentette, hogy soha háboruba nem viszi ezt a nemzetet, ha azt megátadni nem fogják, s hogy semmi körülmények közt nem akar amerikai katonát küldeni külföldre.

A KÖTELEZŐ KATONAI
SZOLGÁLAT

törvény lett, s a közeli hetekben megtörténik az összeírás és elkezdik a katonákat sorozni.

Némi vita volt a két ház között azon, hogy mennyiben vonatkoztassák a kötelező soróást a gyárakra, s végül is úgy intézkedtek, hogy azokat joga van szükség esetén a kormánynak átvenni, s ha rendes áron nem hajlandók a gyárosok a fegyverkezés ügyét szolgálni.

A kongresszus sietve szavazott meg kellő összeget kaszányákra és a fegyverkezési iparban szükséges munkás-lakásokra és a napokban fog megszavazni közel kétezer millió dollárt, amiből a besorozandó hadsereget ellátják.

Rendezik a napokban végre az adótörvényeket is, amelyek gondoskodni fognak róla, hogy ne támadjon egy csomó hadi milliós az országban, s azután a kongresszus ülést valószínűleg bezárják. Alkalmat kell adni a honatyáknak a korteskedésre s szükség esetén az elnök a kongresszust két-három napon belül összehívhatja.

A HADI RENDELÉSEK

szédítő arányokban kerültek a múlt héten a gyárakhoz, s ma-holnap a tíz-tizenkétezer millió dollár ára felszerelés meg lesz rendelve.

Nagyon sokat beszélnek a politikusok és még többet írnak az újságok arról, hogy a rendelkezés és a munkák lassan mennek, ezt azonban nem szabad szó szerint venni.

Az igazság az, hogy a gyárak sokkal előbbre vannak, mint azt állítják, s bár technikalitás miatt a rendelkezések formális kiadása késik néhol, a munka azért folyik és a hadsereg idejében fel lesz fegyverezve.

Jelenleg havi kilencszáz hadi repülőgépet készítenek ebben az országban, de januárra már ezerkétszáz lesz a havi termelés és ezen kívül tekintélyes mennyiségű gép készen polgári célokra.

A pontos számokat természetesen nem fogják nyilvánosságra hozni, mert azt tartják, hogy Hitlerék azt megtudhatják a — kémeiktől, felesleges hivatalos információkkal szolgálni a számukra.

A POLITIKAI KÜZDELEM

most már teljes erővel folyik s az elnök a múlt héten megtartotta az első, hivatalosan is politikai beszédét.

A teamsters-union gyűlésén beszélt s kijelentette, hogy ragaszkodik mindazokhoz a reformokhoz, amelyeket az új deal biztosított a munkásnak, sőt a jövőben azokat fokozni kívánja. Szerinte a fegyverkezés nem igényli azt, hogy ezen a téren visszafelfrődés történjék.

S ebben a beszédében jelentette ki, hogy a háborút valóztalanul ellenzi, hogy külföldre katonákat nem küld, s hogy mindaddig megtartja a

nemzetet békében, amíg azt kívülről meg nem támadják.

Ugyanebben a beszédében szögezte le, hogy igenis ő — ellentétben a republikánus jelölttel — hiva annak, hogy ne csak embereket, hanem gyárakat is legyen joga sorozni a kormánynak.

WILLKIE HELYRE
ÁLLITOTTA

az egyetértést önmaga és a pártja közt és állítólag ma teljes a béke a republikánus táborban.

Hetek óta nyilvánvaló volt, hogy a kongresszus republikánus tagjai egészen másként szavaznak, mint ahogyan Willkie nyilatkozott sok fontos kérdésről, s végül a múlt héten felkereste Vandenberg szenátor, hogy az elnökjelöltet kooperációra biztassa.

Willkie a múlt héten szintén azt ígérte, hogy megválasztása esetén nem viszi háborúba az országot, s azonkívül természetesen — munkát ígér minden embernek. Nem mondta meg, hogy ezt milyen módon fogja megtenni.

Sulyosan támadta azokat a közismerten . korrupt városi politikai masinériákat, amelyek a demokrata párt erősségei, Chicagóban, Jerseyben és New Yorkban.

A következő napokat Willkie a farmerek közt fogja töltetni az északnyugati felföldön.

LA GUARDIA
JELENTETTE

be a múlt hét folyamán, hogy Roosevelt mellett van, s arra kérte a polgárság liberális részét, hogy őt ebben az igyekezetében kövessék. Mértékletes beszédben jelentette ki, hogy minden ismert hibájával Roosevelt mellett van, dacára a Willkie minden ismeretlen jótulajdonosságainak.

New York polgármestere régebben republikánus volt, s a kampányban való részvétel nagy erőssége lesz Rooseveltnek.

Vele szemben Henry Ford nyilatkozott a lapokban, hogy Willkie mellett van, akit kivételén alkalmas elnöknek tart.

Nem lehet megállapítani a Ford bejelentésének az értékét, de semmi esetre nem jelent annyit a Willkie számára, mint La Guardia a demokrata jelölt számára.

A múlt heti előválasztásokban a republikánus ticketekre és jelöltekre feltűnő nagy számban szavaztak.

A GAZDASÁGI
HELYZETRE

ismét hozott némi bizonytalanságot Anglia kétségbeeső sorsa, az az értéktőzsdéken az árak eleinte estek, azután a tőzsdék teljesen meg voltak bénulva.

Mint már többször jeleztük, egy döntő angol vereség kétségtelenül és elkerülhetetlenül egy pánikot és egy nagy gazdasági megrázkódtatást hoz magával, de a pánik rövid lesz. A hadi rendelkezések olyan óriási mennyiségben adják le, s azok úgy szét vannak osztva, hogy az angol rendelkezések esetleges elvesztése miatt üzemi megállítások nem lesznek.

Inkább pénzügyi pánikra van kilátás, amit azonban az átlagos polgár alig fog érezni. S természetesen ez sem következik be, ha esetleg a brit birodalom a háborút az angol sziget esetleges elvesztése után is folytatná.

ETTŐL AZ
AGGODALOMTÓL

eltekintve a viszonyok rohamosan javulnak. Ország-szerte új gyárak, s azokkal kapcsolatban a munkásházak tizezei épülnek, s bizonyos

iparágakban már boom-helyzet van.

A szerszámiparban éjjelnappal, az acéliparban száz százalékos üzemmel dolgoznak. Teljes az üzemi a vasércbányákban, a rézbányákban, emelkedő az üzemi a szénbányákban, s éjjel-nappali munka kezdődik a cement gyárakban.

A fegyverkezés nagy arányai és annak másodlagos következményei még nem bontakoztak ki teljesen a polgárság előtt, s annak összegét még ma is csak tízenöt-huszezer millió dollárban számolják.

A múlt héten jegyezte meg a vezérkar, hogy utépítésekre ezermilliókat költünk a következő években, mert a jelenleg épülő 18 tonnás és a tervezett 70 tonnás tankeket a jelenlegi utak és hidak nem bírják.

Ötnegyed millió emberünk lesz fegyverben, akiknek a kaszányakkal, ruházattal, étellel, lőszerekkel való ellátása egy negyed millió embernek szintén munkát ad.

A kép másik oldala az, hogy mindezeket meg kell majd fizetni — adókban.

GONDOSKODIK
A KORMÁNY

arról is, hogy a béke ipar ne szenvedjen, miközben a hadi rendelések a gyárak ezreit és a munkások százezreit veszik igénybe.

Az auto-gyárak példái a múlt héten már közel hatvan százalékos üzemmel dolgoztak s teljes üzemmel fognak e hó végére dolgozni.

Az emberek nagy tömegeinek a munkába való állítása természetesen a civil lakosság vásárló képességét nagy mértékben fogja fokozni, s például az autógárak husz százalékánál több kocsi remélnek a következő évben eladni.

Ugyanez vonatkozik a könynyű iparra is, minden körülmények közt nagy fellendülésre van tehát kilátás.

Fájdalom, mindebből egyelőre kevés has na van a farmernek, akinek a buzája és

husa elől a háboru az európai piacot bezárta.

A földművesek a fellendülő viszonyokat csak pár hónap múlva fogják érezni, mikor az amerikai munkás fogyasztó képessége ismét több tejet, vaját, tojást, húst, zöltséget és gyümölcsöt tud átvenni.

A MUNKA FRONTJÁN
A MULT

héten nyugtalanságot lehetett észlelni. Az autógyárak üzembe vétele után nyomban sztrájkok törtek ki a G. M. Fisher gyáraiban, ahol a két szervezet (AFL és CIO) esett egymásnak.

Meg kell állapítanunk, hogy az auto-ipart a CIO szervezte be, a munkások 90 százaléka az a szervezetet pártolja, s így a jelenlegi zavarokért a felelősséget az AFL-t kell hogy terhelje.

A Nash gyárban kitört sztrájkban a munka adókkal van baja a munkásságnak, s a hét végén azt ígérték, hogy szövetségi beavatkozással próbálnak békét csinálni.

A legkellemetlenebb sztrájk folyt Flinten, ahol a villamos vezetők sztrájkoltak, ami az élénk iparvárost paralizálta az elmúlt napokban.

Több városban a truck-drájkerek sztrájkoltak, de országos méretekkel ezek a sztrájkok nem bírtak.

A múlt hét folyamán a bérharcok egyes napokon százharmincezer embert tartottak kint a munkából.

A JERSEY-I ROBBANÁS

szomoru hírt az egész nemzet megdöbbsent részvétellel fogadta és önkéntlenül is szabotázsra gondolt mindenki, miután a felrobbant gyár közelében van a német Bund fő-
széke.

A hét végéig semmi bizonyíték nem mutatta, hogy bűnös kezek okozták volna a munkások tucatjainak a halálát és nagy csapás lenne, ha szabotázszt találnának a vizsgálat során; mert akkor a nemzet

(Folytatása az 5-ik oldalon)

Ajándékba

UJSÁGOT

csak a pletyka hordhat, de komoly és értékes lapvállalat nem adhat, mert a pletyka nem kerül pénzbe, ahhoz csak pergő nyelv kell, de a lapért fizetni kell a nyomdának, a postának, a munkatársnak, a háziurnak, az adóhivatalnak. Fizetni bizony, mert a

Szegény embert

ág is huzza

és gondját a nóta szerint a jó Isten bírja.

EZEN PEDIG CSAK AZ IGEN TISZTELT OLVASÓ SEGITHET, HA BEKÜLDI AZ ELŐFIZETÉST MINDEN KÉSEDELEM NÉLKÜL — — — —

MA!

MA!

A NAGY HÁBORU ESEMÉNYEI

MIÉRT FOLYIK MÉG A HÁBORU?

A világ egyetlen testületében és országában, ahol lehet még szabadon beszélni, az egyik országgyűlési képviselő a maga naiv egyszerűségében azt a kérdést vetette fel, hogy miért folyik még mindig a háboru?

— A németek láthatják, hogy Angliát véglegesen leverni nem tudják, mert ha ideiglenesen meg is szállják a szigetországot, ott marad az angolok mögött Amerika és előbb-utóbb felszabadítja újra az angolokat. Ha gyarmatok kellene a németeknek, azt egy tisztességes békekötéssel megkaphatják minden nehézség nélkül. Miért folytatják tehát a háborút, mikor annak már igazi célja a romboláson kívül nincs, legfeljebb a hitleri tekintély megóvása?

Ezt az Egyesült Államok egyik szövetségi képviselője kérdezte.

A felelet, amely minden amerikait érdekel, ha megadták volna és ha őszinte lett volna, körülbelül ezeket mondhatná el:

— A háboru ma már nem földterületekért folyik, hanem azért, hogy ki legyen a jövőben a tengerek ura? Ma még Anglia kezében van ez a hatalom és ezt akarná Hitler a maga hatáskörébe kaparítani. Téved azonban, mert soha nem kaphatja meg, vagy csak akkor, ha az Egyesült Államok is beadná a derekát.

ROOSEVELT ELNÖK TISZTÁN LAT

Az Egyesült Államokban az összes politikusok között egyetlen ember van, aki ezt már évek óta kristálytisztnak látja és ez Rooseveltnél. Ha nem is mondta ki soha (mert taktikai okokból nem tehetné), de a tengerek szabadságának megvédésére készül már évek óta.

Ma még Anglia a tengerek ura és ebben Rooseveltnél régen megnyugodott. Ugy érezte, hogy rendes, békés időkben Anglia nem élt vissza tengeri hatalmával, sértetlen állapotban tartotta a tengerek szabadságát. Járhatott azon minden ország hajója akadály és nehézség nélkül.

A háboru persze nagyot változtatott ezen. Tagadni se lehet, hogy Anglia felrugta a tengerek szabadságát, a nemzetközi törvényeket és bizonyoságot tett arról, hogy az önvédelem nevében semmivel sem jobb bármely más nemzetnél vagy országnál, ami persze könnyen érthető.

Ezt Hitlertől nem lehet várni józan ésszel. A diktátori elgondolás még béke idejében se tartja fenn a tengerek szabadságát, hanem illetéktelen és jogtalan hasznokat igyekszik majd kicsavarni a hajózásból a maga részére.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK A SOROS

Ha a háboru tovább folyik, ha Hitler meg tudja esetleg szállni az angol szigetországot, akkor Anglia nem tud többé a tengerek ura lenni, mert például Kanadából nem lesz képes az európai partvidék feltételén ura maradni.

Egyetlen ország van a földön, amely a tengerek szabadságát megőrizheti és amelynek kezében a tengerek uralmát senki nem kifogásolná. Talán még Hitler és Mussolini is megnyugodnának ennek az országnak uralmában, mert tudják, hogy a kezébe menő hatalmat becsületesen és pártatlanul gyakorolná.

Az Egyesült Államok a soros most, hogy a tengerek uralmát átvegye és szabadon tartsa nyitva az egész világ részére.

Erre az eshetőségre készíti elő Amerikát Rooseveltnél elnök szívós munkával már évek óta. Ha teheti, akkor háboru nélkül, úgy, hogy egyelőre segíti az angolokat a legmesszebbmenő mértékben, de ha ennek nem lenne foganatja, akkor készen akar állani arra, hogy egyedül folytassa a háborút, amíg a végső célt eléri és a tengerek urává Amerikát teszi.

A NAGY ROHAM FOLYAMATBAN VAN

Egy teljes héten át minden éjszaka ezrével kavarogtak a német bombázó repülőgépek London felett és körülbelül tíz millió font bombát dobtak le a nagy világvárosra. Válogatás nélkül. Oda esett a bomba, ahova a véletlen küldte és csak a Buckingham palotával tettek kivételt. Azt célpont gyanánt keresték, mert tudták, hogy abban lakik az angol királyi pár.

A német bombák el is találták a királyi palotát, szerencsére olyankor, amikor a király és a királyné London legszegényebb negyedeit járták, hogy a bajba jutottakat biztassák, bátorítsák, vigasztalják.

És a nazi hadvezetőség azt mondja, hogy ez még csupán a kezdet. A vízvezetékkel máris baj van, vizet csak óvatosan szabad használni Londonban. Nem lehetett eltagadni, hogy a Themze folyó hajórakodóit is szétbombázták a németek és a város élelmezése körül nagy nehézségek merültek fel. A közúti közlekedés is teljesen hiányos már, szóval a helyzet igen sötét.

Mindezt csak tetézte Winston Churchill miniszterelnök figyelemztetése, hogy a német csapatok megjelenése angol földön most valószínű lett. A német hadsereg már ott áll a francia partokon, Hitler temérdek hajót gyűjtött össze és bármely pillanatban megpróbálhatja a csatornán való átkelést.

A helyzet elsötétülése következtében most már egészen nyíltan beszélnek arról, hogy a kormánynak és a királyi párnak Londonból való elmenekülése küszöbön van. Ugy látszik, hogy London ma már nem kormányozhatja tovább az angol világbirodalmat.

Szinte végzetesnek mondható csapás lenne az angolokra nézve az, ha a kormánynak csakugyan menekülni kellene. Kétségtelen, hogy a központot Kanadába fogják áthelyezni, de ez az angolok tekintélyére olyan csapás lesz, amelyet csak nagyon sokára lehet kiheverni. Esetleg soha.

A VILÁG ÚJ KÖZPONTOT KAP

Nem tagadják többé Angliában, hogy ha az angol kormány meg akar menekülni a föld kerékén bárhova, akkor a világ új központot kap és ez a központ a jövőben az Egyesült Államok fővárosa, Washington, D. C. lesz.

Ennek előrelátása vetette fel azt a ondolatot, hogy a két országot, a vereséget szenvedett Angliát és az ifju, életerős Egyesült Államokat egy hatalmas birodalomná kell összekovácsolni.

Anglia szeretné ezt. Ugy gondolják az angolok, hogy politikai téren sokkal tapasztaltabbak, diplomáciai téren sokkal

ügyesebbek, mint Amerika népe és végül az új világbirodalom vezetése angol kezébe kerülne át. Az összeolvadás esetén az angolok számbeli túlsúlyba jutnának Amerikában és ezt a törvényhozásban hamarosan érvényesíteni tudnák.

A kérdés az Egyesült Államokban még nem lett teljes nyíltsággal feladva. Annnyira kényes az, hogy ha tényleg keresztül akarják vinni, akkor évekig tartó előkészítés kell hozzá. A mai napokban Amerika népe ilyen lépésre nem lenne hajlandó, de mint az angol propaganda erős gunnyal mondja:

— El lehet készíteni erre is az amerikai nemzetet.

Igy fest most a nemzetközi helyzet, ha azt rendkívül széles vonalakban nézzük és tesszük tanulmány tárgyává.

MUSSOLINI KITÜNÖ LESIPUSKÁS

A magyar gondolkodás nagyon lebecsüli és gunyolja a lesipuskást. Ez azt jelenti, hogy mikor hajtóvadászat van, valamelyik alantas érzésű, furfangos ember kimarad a sorból, elbuvik egy bokor mögé, ami zsákokat csinál a körben és a lesipuskás ennek a zsáknak hátrahajló szárnyában üldögél. A zsák a hajtott vadban azt a hitet kelti, hogy ott nincs ellenség, ott kiszökhet a körből, rohan tehát arra felé, de a lesipuskás éppen ott áll résen és a bajt nem sejtő vadat ott lövi le irgalmatlanul.

Igy csinál Mussolini is. Tétlenül ül és várja, hogy a bajban levő angol mikor esik bele a zsákjába. Még arra se tesz kísérletet, hogy a hasában levő Malta szigetet bevegje, pedig arra égető szüksége van. Néha napján repülőgépeiről bombázza ugyan, de komolyan nem támad. Várja türelemmel, hogy Hitler roppantsa meg az angolokat és akkor ölébe hull a Földközi Tenger minden harc nélkül. És talán még annál is több.

Egy esetleges német győzelem az angolok ellen Mussolini malmára hajtja teljes mértékben a vizet. Ilyen esetben az olasz diktátor csak arathat. És ezt várja lesipuskás módjára.

A BALKÁN HELYZETE MA IS ZAVAROS

Magyarországot megkapta Erdély bizonyos részét, Bulgária pedig a Dobrudzsát, de ezzel a román kérdés nem tisztázódott.

Carol román királyt elcsapták, lemondásra kényszerítették, egérutat nyitottak neki, hogy vörös hajú szeretőjével Svájcba menekülhessen és onnan Isten tudja, hová a tünjék el biztosabb menhelyre.

Az új román király, a 18 éves Mihály csak szalmakirály, mert az uralkodó voltaképpen Antonescu tábornok, a véres kezű. Ugy látszik azonban, hogy nem sokáig maradhat hatalmon. A román vasgárda, a Hitleristák Antonescut se akarják megtűrni, hanem száz százalékos Hitler embert akarnak Románia diktátorának. Belső forradalom van Romániában és ennek csak egyetlen eredménye lehet, amint azt a világ egészen tisztán látja.

A helyzet végleges rendezése érdekében Hitler meg fogja hamarosan szállani Romániát és helytartót, német helytartót nevez ki annak élére. Ez azután a végső bukást jelenti, mert alig hihető, hogy a német uralmat valaha ismét román uralom válthassa fel. Akkorra talán már nem is lesz több román ember a földön, mire ez elkövetkeznék.

A SZERBEKRE KEZD A RUD JÁRNI

Románia pacifikálása, békés állapotokba való helyezése még be sincs fejezve, máris a szerbekre kezd a rud járni. A szerbekkel szemben Mussolini táplál igényeket és csak a kellő időre várt.

Az összeütközéseket már meg is kezdték. A szerbek szomorúan jelentették, hogy az albán határ mentén albán szabadcsapatok és a szerb katonaság között véres összeütközésre került a sor. Az albánok kitűnően fel voltak fegyverezve és a szerbek vagy tíz katonát elvesztettek az ütközetben, bár a határvonalat nem adták fel, helyükön maradtak.

Önálló Albánia ma nincs. A volt albán királyság Olaszországnak egy tartománya, amelyet olasz katonaság tart megszállva. Fegyveres szabadcsapatokat Albániában csak az olasz katonai kormányzó engedélyével vagy szemének titkos behunyása mellett lehet szervezni. Kétségtelen tehát, hogy az albán támadás az olaszok rendezték és az ilyen események most már sürű egymásutánban fognak ismétlődni ennek az esztendőnek során. Végül aztán — ha Hitler megbiztatja és bátorítja — előáll majd Mussolini és elégtételt követel a szerbektől is éppen úgy, mint a görögökkel szemben teszi.

Mit ért az olasz elégtétel alatt? Nagy darab országrészek átengedését.

MÁSOKNAK IS VANNAK IGÉNYEIK

Szerbiával szemben azonban másoknak is vannak igényeik. A horvátok és krajának nemzeti önállóságot követelnek. Ez azonban a jelentéktelenebb pont, amelyet könnyen el lehet majd intézni.

Jogos igénye van Szerbiával szemben a bulgárnak és a magyarnak, amit tagadni se lehet. Ez a kérdés is a könnyen elintézhető sorába tartozik. A tény az, hogy saját biztonsága érdekében Szerbia máris tett ajánlatot a magyar kormánynak bizonyos területek visszaadása iránt.

Nehézebben intézhető el Mussolini, aki az egész Adria ura akar lenni és ha harcba megy Szerbiával szemben, akkor keserű órákat látnak a szerbek.

Mussolini viselkedése Albániában arra mutat, hogy Szerbia erős megcsontítására készül, esetleg egészen el akarja nyelni az országot.

Ez azonban még mindig a kisebbik baj. Az igazi veszedelem a szerbeket északi irányból fenyegeti. Hitler alakja tornyosul feketén feljűk. A német diktátornak eszébe jutott, hogy a mai Szerbia bizonyos országrészei, például Krajna (Carniola) az osztrák birodalom része volt és ennél fogva Hitler úgy érzi, hogy arra neki feltétlenül jussa van.

Ez a halálos veszedelem a szerbekre nézve. Ha Hitler el tudja intézni az angolokat, akkor azonnal megindul a szerbek ellen és letörli a térképről a jugoszláv birodalmat.

Ugy látszik, hogy nem maradhat meg semmi abból a szerencsétlen tákolmányból, amit Versailles és Trianon palotájában kovácsoltak össze.

(Folytatás a 4-ik oldalról)

felháborodása nemcsak a német Bund és a kommunisták, hanem az összes bevándoroltak ellen fordulna.

Végzetlenül és megbocsájt-hatatlanul ostoba volt a Bund vezérének a kifőrmédése, aki azt állította, hogy a kötelező katonai sorozás a németek ellen történik, s aki az összes német származású amerikaiakat látta a törvényben megbántva. Ha sokat szemtelenkednek a bundisták ezzel a nemzettel, akkor esetleg a jelenlegi állítólagos sérelmeik könnyen válóra válhatnak, mert a végtelenségig nem terjed az amerikaiak türelme.

TELJESEN ÚJ POLGÁROSODÁSI

törvényeket készül hozni már a következő napokban a kongresszus és ennek az elharmarkodott munkának nem lehet örülni.

Bár sokan azt kívánják, hogy a tisztességes bevándoroltak polgárosodását könynyítsék meg, s valószínűleg fog is ilyen intézkedés történni, a törvény nem lesz kielégítő.

Minden esetre gondoskodás történik benne, hogy kommunisták és bundisták (názik) ne kaphassanak polgárpapírt, s nem lehetetlen, hogy akik ilyen mivoltukat elhallgatták, mikor a polgárpapírt kivetették, azoktól azt el fogják utólag kobozni.

Magyarokat minden esetre az érdekli ebben a javaslatban, hogy az Industrial Workers Ordert a kormányközégek kommunistának deklarálták, s akik ahhoz tartoztak vagy tartoznak, azok polgárpapírt már két év óta nem kapnak.

EMBERSÉGES MEGOLDÁST

fognak a regisztrálás kapcsán azoknak a sorsára nézve találni, akik beszöktek ebbe az országba.

Természetesen, akik 1924 előtt szöktek be, azoknak az útjában semmi nem áll már, hogy polgárai lehessenek ennek az országnak, de most a később beszökött egyének sorsát is el fogják rendezni.

Szabályok erre az esetre nincsenek de minden egyén ügyét külön vizsgálják felül és ha az illető itt tartózkodása alatt magaviseletével kiérdemelte, akkor törvényesítik az itt tartózkodását jelenleg. Erre nézve teljes felhatalmazást adnak az igazságügyi minisztériumnak már az érvényben levő törvények.

Eppen ezért figyelemztetünk és kérünk mindenkit, aki nem polgára ennek a hazának, hogy feltétlenül regisztráljon, akármilyen uton jutott ebbe az országba.

LAPUNK MÁS HELYÉN

foglalkoztunk és foglalkozunk azzal az újabb kísérlettel, amit Akronból indítottak, hogy az amerikai magyarokat egy közös táborba helyezzeék.

Mint jeleztük, ez a kísérlet

ugyanazoknak a kommunistáknak a köréből indult ki, akik annak idején a dicstelen, multu Északamerikai Demokrata Szövetséget csinálták.

Célja részben a kommunizmus számára új mezőket keresni, részben szétrobbantani az Amerikai Magyar Szövetséget, amely a kommunistáknak nem tetszik.

Ezt az utóbbi célt a legtöbben tagadták, de Bányai,

a detroitai Nagybizottság al-elnöke, aki jelen volt az akroni előkészítő gyűlésen, kijelentette, hogy az AMSZ szétrobbantása az akroni mozgalom főcélja.

Mielőtt magyarok ehhez a mozgalomhoz csatlakoznak, figyelemztetünk mindenkit az International Workers Order tagjainak a sorsára, akik nem kaphatnak polgárpapírt ebben a hazában.

A BÁNYÁK SZÖVETSÉGI ELLENŐRZÉSÉT SÜRGETI TÖBB KÉPVISELŐ ÉS SENATOR

Jóindulatú szövetségi képviselők nem türik, hogy a bányászok védelmére szóló törvényjavaslatot egyik bizottság fiókjában próbálják örökre eltemetni

A szövetségi szenátusban 2420 szám alatt egy törvényjavaslatot nyújtottak be, amelynek célja az, hogy az összes amerikai szénbányákat helyi-üzeti bizottságára bízzák és az-óta poros írásközött elfeledve, csaknem eltemetve hevert az a bizottság egyik ritkán bolygatott fiókjában.

A javaslat Neely-Keller Bill néven ismeretes, mert azt West Virginiából Neely szenátor és Keller képviselő nyújtották be. Nem sok jót lehet mondani a másik West Virginiába való szenátor, Rush Holt felől, de el kell ismerni, hogy ezt a javaslatot a szenátusban minden héten szóváltotta és megszavazását sürgette a maga módja szerint, azaz tulságos nagy heveséssel.

A javaslat nem is a szenátusban, hanem a képviselőházban veszett el, amíg most sarkára állott Keller képviselő és a következőket mondta:

— Neely szenátorral 1939 május 16-án nyújtottam be a törvényhozás elé ezt a javaslatot és azóta 1538 szénbányász halt meg az amerikai szénbányákban. Mikor vesszük végre elő ezt a fontos kérdést, hogy megvalósítsuk?

Ez alkalommal Keller képviselő hangja nem maradt egyedül. Melléje állt nyomban Randolph képviselő, majd a michigani congressman. Hoffmann, aki megállapította, hogy őt nem lehet pártoskodással vádolni, mert egyetlenegy bányász sincs a kerületében és tisztán az igazságot harcol.

Keller, aki Illinois államba való képviselő. részletesen felsorolta az egy év alatt történt nagyobb bányászercsétlenségeket és rámutatott arra, hogy kellő ellenőrzés mellett azokat mind meg lehetett volna akadályozni. Amíg a javaslat a képviselőház bányügyi bizottságának fiókjában aludt, addig négy olyan szerencsétlenség történt, amelyek többszáz bányász életét oltották ki és sok ezer özvegyet és árvát hoztak kétségbeesztő helyzetbe.

Minden remény meg van arra, hogy a sirjából kiasott javaslatot most már nem engedik meghalni, hanem hamarosan törvényre emelik.

—:—
Aki a szőnyegen megbotlik, nem önmagát méri végig a vigyázatlan, hanem azt az ártatlan szőnyeget.

Könnyű rést ütni az ósdi váron, könnyű meghódítani az élte virágán tuljutott hölgyet.

SZARVAS PÁL (INDIÁN)

a végzet akarata folytán elmehegett örökre és mulandó teste porrá és hamuvá változik, de lelkeinek bájosan kedves dalai megmaradnak továbbra is mindnyájunk gyönyörűségére. Magyar költő volt Szarvas Pál (Indián) és állílik a másik nagy magyar költőnek keserű mondanása:

— A költő és a sorsharag egy anyaméhéből születtek Szarvas Pál (Indián) után se maradt földi vagyon, csak nehéz gondok és egy csomó díszes, értékes könyv amelyek

HETI STRÓFÁK

cím alatt azokat a kedves, ötletes, mindig derűt keltő verseket foglalják magukban, amelyek révén Szarvas Pál (Indián) tolla hétről-hétre annyi gyönyörűséget szerzett nekünk.

Aki méltó módon akar áldozni a korán elhunyt, jeles magyar költő emlékének, az rendelje meg özevegyétől egy dollár (\$1.00) ellenében ezt a páratlan munkát és olvasgassa időről-időre, hogy ébren tartsa Szarvas Pál emlékezetét az idők teljéig.

A cím, ahol 1 dollár beküldése ellenében a könyv megkapható:

Mrs. PAUL SZARVAS
1630 Broadway Pittsburgh, Pa.

ELŐFIZETŐINK SZÍVES FIGYELMÉBE

A mi lapunk nem zaklatja olvasóit feleslegesen az előfizetésekért. Mi tudjuk, hogy minden előfizetőnk beküldi hátralékát, ha módjában áll. Csak azt kérjünk olvasóinktól, hogy aki hátralékban van és akinek módjában áll, fizesse meg az előfizetés díját minden felszólítás nélkül. Minden munkás ember elvárja, hogy elvégzett munkájáért a kitűzött időben megfizessenek, így tehát mi sem kérünk jogtalanul, amikor arra kérjük olvasóinkat, hogy lejáratkor fizessék meg az előfizetést.

A kiadóhivatal

„A FALU BÜNE”

IRTA:
SZENTIMREI
MÁRTHA

(Folytatás)

A gondolkozásra elég időt engedtek neki. Még egy teljes hónapig fektült a rabkórházban, míg talpra állhatott. Azután . . . a szenvedéstől s hiányos táplálkozás-tól csontvázzá fogyott legényt, akin ugy lötyögött ruhája, mint a madárijesztőn s aki még minden ízében reszketett a gyön-geségtől, kihallgatásra kísérték. Az a rend-örtiszt, aki elé állították, korántsem volt olyan barátságos ember, mint Garner. Az első pillanatban ugyan némi érdeklődéssel nézte Lórincent, mivel a köszönés után, minden nógatás nélkül, magától mondta:

— Bevallok mindent . . . és a tisztza igazságot vallom . . . Isten engem úgy segítjen!

Nagy könnyebbség az egy rendőrtiszt-nek, ha egy gyanúsított emberből nem kell harapófogóval huzni a szót s fejét törnie keresztkérdéseken, amiken megakadljon minden hazugság.

Hanem mikor Lórinccel azon kezdte, amit sok-sok éjszakán elmondott magában, hogy soha se lépett volna a bűn útjára, ha nem ingerelték volna falujában, amiért egy bűnös asszony lányába volt szerelmes. akkor a rendőrtiszt ráírvallt:

— Ne tartson meséve. Azt mondja meg, miért robbantotta fel a tiptit? — És elkezdte a szokásos módon faggatni.

Lórinccel megfélemlít mindenre, töle telhetőleg, hogy a maga fogyatékos angolságával tudott.

— És hol bujkált azóta? Moszkvai pénz-en éioskódott? — hangzott fel a súlyos kérdés.

Lórinccel nagyot nyelt.

— Nem adtak nekem azok egy huncut centet sem!

— Magán finom, jó ruha volt, mikor meglátta az a lány. Miből telt olyan ruhára? Autóra? Gangszer-lány tartotta ki? Lórinccel fejébe szállt kevés maradék vére. Nehéz azt kimondani „loptam, raboltam”, de annál is nagyobb aljasságnak vélte, hogy egy nő kitartottja legyen. Dadozott izgalmban.

— Engem nem tartott . . . a magam börtört kockáztattam minden falatomért . . . Utonálló lettem!

— Gyilkolt is! — fogta rá csak egy találomra a rendőrtiszt.

— Gyilkoltam, beismerem! De hogy az a detektiv ott a találkahelyen meghalt, nem az én akaratom volt, csak egyet ütöttem rá!

Ha Lórinccel nem horgasztotta volna le fejét, látta volna, milyen nagy szemeket mereszt vallatója. Hiszen ez a new yorki detektivgyilkos, akit a new yorki rendőrség maig se talált meg! Milyen szerencsés véletlen! Mekkora dicsőség, hogy ott fülelték le! Bujjon el New York a rendőrségével!

Nekibuzdulva, nem elégedett meg az elért szép sikerrel, hanem tovább is vándorolt.

— Nem az az egyetlen gyilkossága! Bűntársaival együtt többet is követett el! — Nem. Bűnös ember vagyok, de nem gyilkoltam, tudtommal. A többiek se . . . ha csak bankrablások el nem tévedt egy golyó, mert hogy az nem ment mindig lövöldözés nélkül, beismerem.

— Kik voltak bűntársai? Lórinccel hallgatott.

— Feleljen hát, ha valóban megbánást érez!

— Én magam vezetelni akarok, hogy megmentssem lelkemet, de áruló nem leszek.

A rendőrtiszt felnevetett.

Nagylelkűsége egészen felesleges, mert kezeink közt van már az egész banda, vezéréstől. A maga gyönyörű babája is! (Jaj, még az igazságszolgáltatás is dolgozik hazugságokkal.)

Lórinccel szörnyűködött magában. Hát mindnyájukat egyszerre hagyta el a szerencse?

(Goldie akkor még igen jól találta magát Ridomo Beachen, ahol a tengerparton sok férfi rajta felejtette szemé- divatosnál divatosabb trikókba bujtatott finom kis alakján. David Smith pedig egy francia szanatóriumban részesült a dollároknak mindenütt kijáró tiszteletben.)

— Ha be vannak fogva, akkor ugyis tetszik tudni, kik voltak a bűntársaim. Nevüket hasztalan mondanám. Az alvilágban senki se mondja meg az igazi nevét, ők se tudják az enyémet.

— Ez így van, tudom. Azt az álnevet akarom tudni, amelyen legutóbb éltek.

— Nem emlékszem rá . . . kihagy az eszem, mióta olyan sok orvosságot adtak be, — mondta Lórinccel, ki már egész testében reszketett a gyön-geségtől. Kezdtél élni a gyanúperrel, hogy hátha nem is került kére David Smith? Nem akarta nevét elárulni.

— Adok egy kis pihenőt . . . s azután jusszon észbe az a név!

— Egy kis vízért könyörgöm alászan!

— Kap, mihelyt észbe jutnak a nevek.

Lórinccel a pár percnél pihenő után se mondta meg. A rendőrtiszt kiküldte a detektívek szobájába. Ott ült étlen, szomjan. Az erőtlenségtől elbóbiskolt, akkor nyom-ban felrázták s megkérdezték, észbe juttott-e már valami?

Igy ment ez déltől estig s egész éjszaka. Reggelre olyan lett a nyelve, mint egy darab fa, alig tudta mozditani, csak kezével intett, hogy észbe jutott, amit tudni akarnak. Mivel hang már nem jött ki torkán, papírt s írónt adtak neki. Reszkető kézzel ráírta „David Smith” ingatlan ügy-nök, New York . . . azzal elvesztette eszméletét. Mivé lett a bikaerős ember!

Amikor magához tért, hagyta aludni s csak másnap folytatódott vallatása.

Amidőn nyilvánvaló lett, hogy a legutóbbi tizenharc kasszaforást is ugyanaz az utonálló és betörő, bankrabló banda követte el, Garner majdnem tótágot állt örö-mében. Tükre elé állt, mélyen meghajolt s megdicsérte magát.

— Ugyes fiu vagy . . . bár igaz, hogy merő véletlennek köszönheted a nagyszerű fogást. Ez érdemedenél mit sem von le, hiszen a legnagyobb tudományos felfedezéseket is a véletlennek köszönhetjük. Most megérdemelsz néhány napi kellemes szórakozást.

Elment egy áruháza, hódította nyak-kendőket, fürdőruhát, megymást vásárolt s az esti vonattal elutazott Ridomo Beach-be, társadalmi életet élni.

Mialatt Lórinccel a kórházi ágyon sany-lódott, míg aztán a fogházba került, Goldie élvezhette nyaralását. De nem élvezte! Bár meg volt róla győződve, hogy csak kötelességet teljesített s minden valamire való gangszterlián ugyanazt tette volna helyében, — mégis valahogy idegeire ment, hogy végeznie kellett erős és vele szemben mindig gyöngéd barátjával (Azt hitte, megölte.) Nem hagyhatta, hogy visszatérjen a tisztesség útjára s mégis . . . mintha ő maga akarata ellenére elindult volna rajta. Azóta egyszer se lopott, elmulasztotta a legkedvezőbb alkalmakat. Igaz, hogy saját vagyona s amit Lórinccel táskájában talált, feleslegessé tették, hogy dolgozzon. Mégis, nem henyélt volna, ha nem vesz rajta erőt a lehangoltság.

Magánvillában lakott s bár a tengerparton sok fiatalember ravasz módokat

eszelt ki, hogy megismerkedjen vele, udvarlók közt is unatkozott.

— Értéktelen fickók! Mindegyiket az orránál fogva tudnám vezetni . . . — gondolta. Persze, azért ha nagyon kérélték, elment velük mulatni. Egy alkonyaton, a homokban ült, egyedül, kagylókkal játszott. A strandon időzők mind a naplementét nézték, de ő nem akarta látni. Olyan volt, mintha vértengerbe merült volna alá. Vér . . . utálatos!

Valaki hátulról nyakszirtzen csókolt. Felugrott, megfordult, idegen, csinos fiatal-ember arcába nézett.

— Megörlött?! — támadt dühösen rá. Az elegáns legény bamba arcot vágott.

— Bocsánat . . . — hebegte. — Hátulról annyira hasonlít az unokanővérem-hez . . . és én kissé rövidlátó vagyok . . . Kész vagyok minden elégtételre . . . mert most úgy-e, fel fog jelenteni?

Olyan gyámszertalan állt ott, hogy Goldie elnevette magát.

— Van eszemben! Nem szorultam rá a maga elégtételére! Mondja, mikor nem csókolózik, mi a maga foglalkozása?

— Pilóta vagyok . . . az apám repülő-gépgyáros, az ő gépeit próbálom ki.

— Ugyan . . . mióta tehetnek pilóta-vizsgát rövidlátók? Egyetlen szavát se hiszem el!

— Egyezünk ki! Beismerem, nem vagyok rövidlátó, sőt azért láttam meg, hogy a magához fogható szép nyak nincs több a világon, mert nagyon is éles szemem van. De igazán van saját repülőgépem s ha parancsolja, rendelkezésére áll. Mikor rándulunk ki?

— Hallja! Olyan gyáva képeket vág s olyan merész, mint egy . . .

— Gangszter? — nevetett a pilóta.

Goldie összereszt. Nem szerette hal-lani a gangszter szót, itt, a strandon.

— Hordja el magát! — mondta gö-gösen.

— Parancsára! — mondta a legény s oly mélyen meghajolt előtte, hogy orrá-val majdnem érintette a földet. Goldie rossz kedve dacára elnevette magát.

— Bohóc!

— Akkor ne sujtson haragjával! A bohócok jó emberek, akik mulattatják embertársaikat, akkor is, mikor a szívük fáj.

— Talán a maga szíve is fáj?

— Kinek a szíve ne fájni, ha egy szép kislány haragszik rá, akinek barátságát szeretné megnyerni? — sóhajtott a bo-

hókás udvarló s szemeit forgatta.

— Rosszul kezdte!

— De jól folytatnám, ha tanítónóm lenne. Igazán . . . igazán . . . miért ne vacsorázna ma velem? Egy pmopás kis külön szobában. Hármasban! Egy öreg barátommal, aki nagyon kedves. Biztosítom róla, hogy nem fog unatkozni.

Goldie elgondolkozott, sokáig hallgatott, mintha egyedül lett volna, aztán váratlanul azt mondta:

— Nem bánom!

— Tudtam, hogy angyal! És úgy-e, hazakísérhetem? Egy utunk van, ablakával szemközt van az enyém.

— Érdekes! Menjünk hát!

A strand már elnéptelenedett. Szél fujt s a hullámok magasra csapkodtak. Goldie egész uton nem szólt egy szót se. A legény annál többet fecsegett. A kapuban azt mondta:

— Megvárom, míg átöltözik, miért válnánk meg csak egy percre is?

— Inkább ne várjon . . . soká iltözködöm.

— Legalább lesz alkalmam bebizonyítani, milyen türelmes vagyok.

Goldie szobájába ment. A szokottnál is sokkal nagyobb gondnal öltözködött. Legszébb ruháját vette fel. Közben jeges rémület nehezedett tagjaira. Gyanus volt neki ez az égből pottyant, bohókás, lerázhatatlan udvarló. Goldienak olyan finom ösztöne volt, mint az erdő üldözött vad-jainak. Megállt tükre előtt. Aki kétségbe-esik, önkénytelenül felsőhaj, bármilyen hitetlen: „Istenem!” Goldie nem tette ezt, csupán nézte szép arcát, finom kis alakját.

— Kár érted, Goldie! Mindegy! Ha ütött órád, megmutatod, ki vagy! Nem fogsz börtönben dolgozni . . . csodagyermek voltál . . . úgy emlegessenek még sokáig a gangsztervilágban, mint akiről minden leány példát vehet.

Gondosan megvizsgálta drága kivitelű kis revolverét s arany kékításkájába csusz-tatta. Ebből a drága kis fegyverből röpítette a golyót Lórinccel nyakába.

A lerázhatatlan gavallér boldog mosollyal fogadta.

— Nem is kérde, hol vacsorázunk?

— Mindegy nekem, nem vagyok válogatós . . . azaz, hogy már ráuntam a szakácsok remekműveire.

— Van itt egy pompás kis magyar vendéglő, ahol kitűnő tokaji bort fogunk inni. Jó?

“EGGYEL BELJEBB”

Akik tudnak ferblizni, azoknak nem szükséges külön magyarázat e cikk címéhez.

Akik nem értenek a ferblizhez, azok ezekből a sorokból értik meg, hogy egy hatalmas lépéssel közelebb jutottak a háborúhoz, mikor Rooseveltt az ötven hadihajót Angliának átadta.

Akik nem vakok, vagy szándékosan nem dugják a fejüket a homokba, azok látták egy év óta, hogy ha időt és alkalmat kapunk reszt veszünk az európai háborúban, mielőtt Angliát megvernék.

Az egész nemzet nem egy-egy esetben a kérdésben, és a lakosság többsége ma még azon a véleményen van, hogy háborúban kívül (short-of-war) segítségük Angliát mindenben.

De emlékeztetnünk kell az olvasókat, hogy ez előtt egy évvel még arról sem akart hallani a polgárság többsége, mert azt hitték és azt vallották, hogy “semmi közünk ehhez a háborúhoz.” Azóta sok viz folyt le a Rajná és a Szaján, s azóta az amerikai polgár megértette, hogy bizony nagyon sok közünk van a küzdelemhez, amely egyelőre tizenöt husz ezer milliójába került már ennek a nemzetnek.

Mikor a nyugati országokat egymásután leverték, EGY-HANGULAG azt határozta ez a nemzet, hogy többé nincs biztonságban, hogy fegyverkeznie kell, amit úgy-e CSAK ennek a háborúnak kell köszönni.

Azt is nagy többséggel határozta el a kongresszus, hogy nagy hadsereget kell sorozni s csak abban nem volt a nem-

zet és a kongresszus szükséges, hogy ezt kötelező szolgálat vagy zsoldfizetés után tegyék meg.

Ha nem lenne közünk a háborúhoz, akkor minek fegyverkeznenék olyan lázaas?

Amíg a tengereket Anglia teljes mértékben uralta, addig semmi szükségünk nem volt a fegyverkezésre és a hadsereg-re, s leröhögtek volna a tisztség-zól azt az elnököt, aki két navyt, huszezer millió dollárt kért volna fegyverkezési célokra.

Mikor tehát Angliát segítjük nem azért tesszük ezt, mert szerelmeseink vagyunk a britek-be, nem azért tesszük, mert az angol propaganda természetesen bele akar vinni a háborúba bennünket, hanem első sorban és második sorban és harmad-sorban azért, mert a saját biztonságunkat keressük.

Ha ez a háború a németek győzelmével végződik, akkor újabb meg újabb ezermilliókat fogunk költeni fegyverkezésre, és egyre nagyobb hadsereget fogunk tartani szintén sok-ezer millió évi költséggel.

Ez a tény az, ami egyre közelebb sodor a beavatkozásra bennünket s bár ma talán senki tényleges hadsereg átküldésére nem gondol, egyre valószínűbbnek látszik, hogy előbb-utóbb háborút fogunk üzeni és a repülőgépekkel pilótákat is fogunk az európai harctérre küldeni.

Ebben a lapban egy év óta, mióta a háború kitört, állandóan arra figyelmeztettük az olvasókat, hogy az európai vérzivatar magával sodor bennünket.

Most már ezt láthatja mindenki.

Mikor egy nemzet egyszerre ötven hadihajót küld egy háborúban álló nemzet részére, az esetleg még “semlegesség”, ahogy a modern világban a semlegességet Mussolini tanította a világnak, de minden esetre legalább is — szövetség.

A kötelező katonai kiképzést még nem szavazta meg a kongresszus, de a regrutákat a jelenlegi tervek szerint már november 15-én behívják. Ez a nagy sietség szintén nem azt jelenti, hogy három-négy év múlva bekövetkezheto eshetőségekre készülünk, hanem az, hogy — készen akarunk lenni a tavaszra.

Azt pedig senki nem hiszi, hogy a diktátorok a tavasszal akarnak megtámadni bennünket.

Az egész lázas sietség azt bizonyítja, hogy igenis bele fogunk menni a háborúba, ha Anglia képes lesz állni a küzdelmet a tavaszig, s egyszerűen csak (ahogy a ferbliben mondják) “beljebbestünk”, mikor az ötven hadihajót oda adtuk.

S mikor Willkie, a Rooseveltt ellenjelöltje megjegyezte, hogy a hadihajók átszolgáltatását “kétségtelenül az egész nemzet helyesli”, nyilvánvaló lett az is, hogy az elnök nem áll szándékaival magában; hogy a komoly ellenzék teljesen egyetért külpolitikai (és háborús) kérdésekben a kormányal.

Az izolációs politikusok legtöbbje inkább csak a saját egyéni pecsenyéjét süti az ellenkezéssel, de az Egyesült Államok népe ma már tudja és érti, hogy ha Anglia a háborút elveszti, az kiszámíthatatlan

NEM VOLT MÉG ELÉG MAX BEDACHTBÓL?

Hogy él a világban egy Max Bedacht nevű ur, azt sok-sok magyar meg fogja siratni.

Max Bedacht ur orosz-zsidó származásu ember, aki az International Workers Order nevű kommunista egyesületnek a főtitkára.

Öt szolgálja Fehér József, aki ugyanannak a kommunista szervezetnek az egyik szekcióját, a magyar szekciót szolgálja.

Max Bedacht urral hamarosan leszámol a szövetségi bíróság, mely üldözőbe vette, de a magyar áldozatai közül sokan holtokig fogják a vele való összekötöttest siratni.

Most már ők sem tagadják, hogy akiket a Max Bedacht szolgálatában álló Fehér József az IWO-ba csábított, azok SOHA NEM LESZNEK POLGÁROK s akik a polgárpapírt mégis megkapták (mert elhallgatták, hogy az IWO-hoz tartoznak), azoktól valószínűleg el fogják azt kobozni a jövőben.

Akik nem polgárok, azok segélymunkát (WPA) nem kaphatnak, hadi felszerelések gyártásánál nem dolgozhatnak, s ami aggkori nyugdíjat soha nem kaphatnak. EZT köszönhetik a magyarok ezrei a Max

következményekkel jár erre a nemzetre. És mindent el fog követni, hogy az meg ne történjen. A MINDENBEN az is benne van, hogy alkalmas időben (valószínűleg a tavasszal) aktívan veszünk részt a háborúban, amiben ténylegesen eddig is részt vettünk.

Bedacht urral való összekötötésnek.

Ugy látjuk azonban, hogy a vörös téboly szélhámosai, a vörös maszlag vámszedői még nem elégtéltek meg, hogy menyeyi szerencsétlenség Magyar Amerikának a Max Bedacht urral való érintkezés, ők szorosabb viszonyt akarnak.

Valami gyűlést rendeztek New Yorkban, amelyen a magyarországi zsidó-üldözés és a magyar fascizmus ellen óhajtottak tiltakozni.

A mi véleményünk régen az volt, s ma is az, hogy Magyarország belügyeihez nem sok közünk van nekünk, akik önként lettünk amerikai polgárok; de aki más véleményen van, mi azt is megértjük.

Akik tiltakozni akarnak, azoknak arra meg van ebben a szabad hazában minden lehetőségük és alkalmuk.

De hogy miért tiltakozzék pont Mr. Max Bedacht agy állítólag magyarok által rendezett gyűlésen, az nekünk nem fér a fejünkbe. Mi köze Max Bedachtnak a magyar nemzet dolgához?

Nem elég szerencsétlenséget hozott a Bedacht urral való érintkezés egy nagy csomó magyarra?

S ha már Max Bedacht minden áron üldözés és elnyomtatás ellen óhajtott tiltakozni, nem lenne érthetőbb és természetesebb, ha a saját szülőföldjének a dolgaival törődne?

Végre egy kis üldözésért és elnyomtatásért Oroszország dik-

HATVAN NAPPA TUL SOK

A szövetségi képviselő urak bölcsessége úgy látta jónak a dolgot, hogy mikor ég a ház-tető, akkor csak hatvan nap-pal később hívják ki a tűzoltókat. Ha közben leég a ház, akkor busuljon miatta a gazda feje.

A ház ebben az esetben a nemzeti védelem, tehát a haza volt. A tűzoltók pedig azok a katonák lettek volna, akiknek azonnal besorozását kérte a kormány tekintettel arra, hogy Európában nagyon rossz a helyzet.

Azt mondták a szövetségi képviselő urak, hogy várjunk még a sorozással hatvan napig. Ha közben az elnök riadója-ra nem jelentkeznek négyszázezer önkéntes katona, akkor — Isten neki fakeszt — hadd jöj-jön a sorozás.

Persze némi kis politika volt ebben a határozatban. Ebbe a hatvan napba beleesik november 5-ik napja, azaz a választás és a képviselő urak azzal mehetnek haza a kerületbe, hogy ők nem szavaztak a rögtöni sorozásra.

Lehet, hogy a képviselők és a szenátorok egyeztető bizott-

tátóra sem megy éppen a szom-szédba.

Max Bedachtot a szövetségi hatóság úgy ismeri, mint egy veszedelmes kommunistát s évek óta folyik ellene az eljárás.

Hát pont ilyen urat kell a new yorki magyaroknak disz-szónoknak hívni egy állítólag magyarok által rendezett gyűlésre?

Hát nem volt még elég Max Bedachtból?

sága mégis csak elrendeli köz-bölcsessége úgy látta jónak a dolgot, hogy mikor ég a ház-tető, akkor csak hatvan nap-pal később hívják ki a tűzoltókat. Ha közben leég a ház, akkor busuljon miatta a gazda feje.

A ház ebben az esetben a nemzeti védelem, tehát a haza volt. A tűzoltók pedig azok a katonák lettek volna, akiknek azonnal besorozását kérte a kormány tekintettel arra, hogy Európában nagyon rossz a helyzet.

Azt mondták a szövetségi képviselő urak, hogy várjunk még a sorozással hatvan napig. Ha közben az elnök riadója-ra nem jelentkeznek négyszázezer önkéntes katona, akkor — Isten neki fakeszt — hadd jöj-jön a sorozás.

Persze némi kis politika volt ebben a határozatban. Ebbe a hatvan napba beleesik november 5-ik napja, azaz a választás és a képviselő urak azzal mehetnek haza a kerületbe, hogy ők nem szavaztak a rögtöni sorozásra.

Lehet, hogy a képviselők és a szenátorok egyeztető bizott-

tátóra sem megy éppen a szom-szédba.

Max Bedachtot a szövetségi hatóság úgy ismeri, mint egy veszedelmes kommunistát s évek óta folyik ellene az eljárás.

Hát pont ilyen urat kell a new yorki magyaroknak disz-szónoknak hívni egy állítólag magyarok által rendezett gyűlésre?

Hát nem volt még elég Max Bedachtból?

Hát nem volt még elég Max Bedachtból?

FELHÁBORODÁS AZ IWO-BAN

Az IWO magyar tagjai erősen szűgyenlik, hogy Fehér Jóska Erdélyt Oroszországhoz akarta csatolni. - Árulónak nevezik a hozzánk irt levelekből

Az International Workers Order nevű kommunista Egyesület magyar tagjai valósággal forronganak, s minden jel azt mutatja, hogy radikális változások lesznek, legalább a vörös egylet magyar szekciójában.

Az IWO körülbelül tizezer magyar tagot nyert évek alatt folyó állandó kampányban, akiknek nagyobb része azonban nem volt soha kommunista, nem is szimpatizált a kommunistákkal.

Egyszerűen beállt az egyletbe, mert olcsó volt, mert a barátai hívták, s mert drágább egyletet nem tudott megfizetni.

Mióta azonban az International Workers Order tagjai meggyőződtek arról, amit mi évek előtt megirtunk, hogy a kommunista egylet tagjai nem kaphatnak polgárpapirt, mióta látták, hogy Max Bedacht főtitkárt üldözöbe vette a szövetségi hatóság, mióta látták, hogy a főpénztárnokkal is bajja van Washingtonnak, egyre több magyar fordított hátat az IWO-nak.

Utálattal és megvetéssel utat-

sitották ki Fehér Jóska, ahol az utóbbi időkben megjelent közöttük, s ez az utálat égő gyűlöletté fokozódott az utolsó hetekben, mikor Fehér ur Erdély sorsát is el akarta intézni.

Fehér Jóska ugyanis azt írta több ízben az International Workers Order hivatalos lapjában, hogy Erdély csatlakozzék az orosz szovjethez, s ne menjen vissza az ezer esztendő magyar nemzetéhez.

Magyar-Amerika a szülőföld vergődését azzal a szeretettel szemlélte, amellyel az eltávozott és máshol fészket vert gyermek nézi öreg szüleinek a küzdelmét.

Hűséges minden magyar származású amerikai polgár ehhez a hazához, de soha el nem téphető szentimentális szálak fűzik ahhoz a nemzethez, amelyből kiszármaztunk.

És amilyen becsstelen bitangnak tartunk mindenkit, aki nem lojális fia ennek a hazának, éppen olyan becsstelen bitangnak tart Magyar-Amerika mindenkit, aki gyűlöletet hirdet a szülőföld ellen.

A fehér jóskák soha nem voltak lojális polgárai ennek a hazának, amelyben a vörös mételey széthuzást hirdették, mert uri módon abból tudtak megélni; s most azt látja mindenki, hogy aki nem jó amerikainak, az nem volt jó annak a nemzetnek sem, amelyre csak szűgyent tud hozni, mióta a lábát a határon túl tehetette.

Az IWO tagok már akkor irtózatosan fel voltak háborodva, mikor a szintén az IWO gang által támogatott Észak-Amerikai demokrata svindli szerelmes kábelt küldött Benesnek, hogy "hazája határait ők megvédik"; de akkor fehér jóskák azzal csusztak ki a tagság haragja alól, hogy a kábelt nem ők küldték.

Most nem lehet Fehér Jóska-nak tagadni.

Most ő írta, hogy Erdélyt ne adják vissza a magyaroknak, ahogy a moszkvai rádió állomás is napokon keresztül bízattatta Romániát ugyanerre, s ezt letagadni, vagy vissza szólni nem bírja.

Az IWO tagok, akik közül sokan születtek Erdélyben, mélységes szűgyennel, irtózatossal felháborodással olvasták ezt a becsstelenséget, s most arra gondolnak, hogy megpróbálják Fehér Jóska-t a titkári állásból kilökní.

Tudják a tagok, hogy ez nehéz lesz, mert az IWO nagy vörös demokráciájában jóformán "kusti" a tagságnak, hogy ki legyen a titkárjuk, de a kísérlet meg fog történni.

És ha nem boldogulnak, akkor a jó érzésű, tisztességes, magyar származású emberek az IWO-t fogják otthagyni.

Nem akarnak olyan kommunista egyletbe tartozni, amelynek tagjai ki vannak az Új Haza polgárai közül tagadva mert polgárpapirt nem kapnak és nem akarnak olyan "magyarrai" együtt lenni, aki elég aljas meg becsstelen, hogy Erdély visszacsatolása ellen volt pófája több ízben tiltakozni.

NEKIK JUTOTT AZ UTLEVELEKBŐL

Azt mondja a szövetségi képviselő ur azon a hangon, amit olyankor szokott használni, amikor szűgyény emberek szavazata után járkál:

— Több, mint kétszázötven amerikai lap itéli el azt, hogy míg a gazdag emberek szabadon, minden nehézség nélkül menekülhetnek az európai háboru elől a biztos Amerikába, addig a szűgyény emberek végig kell szenvedjék a harc minden feljűk és rájuk zuduló rettenetes nyomorúságát.

Nem lehet tagadni, hogy ez így van, de kifogást lehet emelni a képviselő ur haragos kifakadása ellen, amely ezeket mondja.

— A gazdagok részére vannak utlevelek azonnal és bevándorlási engedélyek, ellenben a szűgyény emberek ilyesmit nem kaphatnak.

Ez nem állja meg a helyét. A valóság az, hogy az európai menekülők gazdagok sokkal előrelátóbbak voltak és idejekorán gondoskodtak utlevelekről.

A békebeli időkben nem nagyon kellett utlevél, de a gazdag emberek akkor is készenlétben tartottak belőlük nem is egyet, hanem többet. Mikor például Zichy Jenő gróf meghalt, hagyatékában négy, az egész világra szóló utlevelet találtak és azokon rajta volt — korlátozás nélkül — minden ország konzuljának a láttamozása.

A gazdag emberek ugyanis sokkal szeszélyesebbek, mint a szűgyények. Hamarabb adják fejűket hosszú utazásokra. Ha megunnak egy helyet, akkor szinte percek alatt csomagoltnak össze és az első vonattal mennek a föld kerekén addig, amíg valahol kedvűk kerekedik megállani.

Ezt tudja mindenki és ezért helytelen a szövetségi képviselő ur megállapítása a gazdag menekültek felől, akiket mi legkevésbé akarunk védelmezni.

A kétszázötvennél több angol nyelvű lap nem is ezt kifogásolja annyira, mint azt, hogy a luxenburg uralkodó hercegnőért és gyermekeiért a mi kormányzatunk a Trenton nevű hadihajót küldte Európába, hogy ide menekülhessenek.

Ez kétségtelenül kevés embernek tetszett Amerikában. A luxenburg uralkodónőnek kétségtelenül volt elegendő vagyona és készpénze arra, hogy saját költségen bérelhesse ki az American Clippert és jöhessen Amerikába. Semmi szüksége nem volt arra, hogy az amerikai adófizetőknek fél millió dollár költséget okozzon, mert ennyibe került a Trenton hadihajó útja. Bár hallgatnak felőle jó izlés okából, senkinek se tetszik ez a dolog, ami nem fér össze az amerikai felfogással és a nemzet eddigi szokásaival.

Más azonban nem jött ide az Egyesült Államok pénztárának költségén.

Akik a gazdagok közül jöttek, azok felé természetesen nem valami nagy szeretettel tekint az amerikai közvélemény. Megbotránkozást okozott például az, hogy a párisi Rothschild bankár, a híres-nevezetes Rothschild család egyik legtekintélyesebb tagja feleségével és leányával együtt ide menekült. Ez hagyján lett volna, hiszen tudjuk, hogy a bécsi Rothschild bankárt hogyan fosztotta ki Hitler két esztendő előtt. De megittközést keltett az, hogy ez a párisi Rothschild a kezében egy táskát hozott és abban kerekén 1 millió dollár értékű gyémánt volt. Bevallotta ugyan ezt a vámnál, de nehezen nyelték le ezt Amerikában. Főleg azért, mert tudták, hogy ez a Rothschild már legalább egy esztendővel hamarabb minden vagyonát átmentette ide nemcsak Franciaországból, de Svájcából, Hollandiából, a skandináv államokból, sőt Angliából is. Ha élete során újját se mozgatja meg,

soha nem fog itt a köz terhére esni.

És nem szívesen látták Amerikában azt sem, hogy a Woolworth milliók tulajdonában levő Barbara Hutton elvált férje, Kurt Haugwitz-Reventlow dán gróf szintén ide menekült. Azt mondják, hogy a gróf ellen erkölcsi kifogásokat lehetett volna emelni a bevándorlási biztosoknak, de nem emeltek. Hagyták, hogy nyugodtan és kényelmesen besétáljon és ezen túl itt élvezze azt a dus járadékot, amit a válás ellenében volt feleségétől kap. Arra mifelénk, Budapesten, az ilyen embereket selyem-fiúk néven ismerik.

Amerikába érkezett az egyik repülő járatral Lady Mendi is, akit Elsie de Wolfe néven jobban ismer az amerikai közönség. Ez a hölgy valamikor a Broadway egyik híres táncosnője volt, akit egy sokszoros külföldi milliomos vett el, akivel Európában, Párisban telepedett le és megtagadta amerikai polgárságát. A polgárosodási törvények egyik gyengéje folytán most, hogy özvegy lett, csak egy esküt kellett tgyen, hogy visszakapja azt az amerikai polgárjogot, amit érték-telen rongy módjára dobott el magától és amelyet a szűgyény bevándorlók olyan nagyra becsűlnek és oly nehezen kapnak meg.

Ide menekült Amerikába Lady Ribblesdale is. Ez a hölgy eredetileg Vincent Astor felesége volt és éppen mézes heteit élte, mikor a Titanic elsüllyedt. A fiatal és szép asszony megmenekült, ellenben a vén és gazdag férj, Vincent Astor a tenger hullámai között pusztult el. Persze legendákat szöttek köréje, de a valóság az, hogy Astor éppen olyan nyomorultan fulladt a tengerbe, mint az utolsó pincér-legény, akinek szintén nem jutott hely a mentőcsónakban.

A szép özvegy örökölte az Astor milliőkat. De ezek az Astor milliók eltörpültek akkor,

amikor a láthatáron felbukkant az angol Lord Ribblesdale és feleségül vette. Olyan vagyong került a volt Astorné mögé ezzel a második házassággal, hogy 1919-ben lemondott amerikai polgárságáról és angol alattvéló lett.

Mikor a háboru kitört, akkor ez a szépség már másodsor volt özvegy és páratlanul nagy, még az Astorokét is meghaladó vagyong örököse. A háborut azonban hetven esztendő idegei nem bírták el. Visszaszaladt Amerikába és négy hét alatt újra visszaszerezte amerikai polgárjogait.

Százával jöttek és jönnek ide most az ilyen emberek, de nem lehet ez ellen tiltakozni. Törvényesen jön valamennyi olyan országokból, amelyeknek bevándorlási kvótája nincs betöltve. És a bevándorlási jogot ha mások nincs rá, nem lehet megtagadni senkitől csak azért, mert nagy vagyona van.

—:o:—
Nincs két egyforma ember a világon. És mégis alig különböznek egymástól...

PAN AMERICAN TRUST COMPANY
HARBOR STATE BRANCH
Alapította: **KISS EMIL**
FOURTH AVE. AT 9th ST., NEW YORK
Több mint 40 éve szolgáljuk az amerikai magyarságot
PÉNZKÜLDÉS BÁRHÓVÁ
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON
HAJÓJEGYEK - BETÉTEK
KÖZVEGYZŐI ÜGYEK
Forduljon hozzánk bizalommal
Member Federal Deposit Insurance Corporation

NINCS TITOK!
A mult, a jelen, a jövő szorosban egymáshoz kapcsolódnak. Husz éves tapasztalat és komoly sikerek. Fogadok férfiakat, nőket egyaránt, de csak hétköznap. Levélbeli megkereséshez mellékeljen egy dollár készpénzt és írja meg korát, nemét és házát. Pontos és gyors válasz.
TÓTH BORBÉLY JOLÁN
1055 Sample St. So. Bend, Ind.
Családi, szerelmi és üzleti tanácsok a legnagyobb titoktartás mellett.

ARACOMA Beverage Co.
TONY DRESS, tulajdosos
LOGAN, W. VA.
Kérje mindenütt:
FORT PITT ALE
REYNOLDS ALE
FALLS CITY BEER
WOODEN SHOE
ROLLING ROCK
(all)

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

A Federal Reserve System és a Federal Deposit Insurance Corporation tagja. West Virginia állam egyedüli bankja, mely tökéletes Külföldi Osztályt tart fenn.

PÉNZKÜLDÉS dollárban, vagy bármely más pénznemben a legmegtérültebb árfolyamon. HAJÓJEGYEK minden vonalra. KÖZVEGYZŐI ÜGYEK szakszerű intézése.

CSÁNADY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

1941 ÉVI NAPTÁRUNK

MEGBECSÜLHETETLEN KÖNYV

lesz a jövő évi naptárunk, amely igen sok értékes cikket kívül

A LEGJOBB MAGYAR ÍRÓK

legszebb elbeszéléseit fogja tartalmazni.

A KÉTSZÁZ OLDALAS KÖNYV

már sajtó alatt van, de csak annak küldhetjük majd meg, aki igényét bejelenti előre, miután abból csak annyit nyomunk, amennyire rendeltést kapunk.

KÜLDJE BE A 35 CENTET

a naptár csomagolási és szállítási költségére már most, ha arra igényt tart.

RENDEZZE AZ ELŐFIZETÉSÉT

a naptár megrendelésével együtt, ne várjon a rendeléssel, mert tavaly sem jutott mindenkinek a naptárból.

Mindig Bizalommal Fordulhat
Az Amerikai Magyar Református Egyesület
WASHINGTON, D. C.

BÁNYAVIDÉKI OSZTÁLYAIHOZ

ha tökéletes biztonságu életbiztosítást akar magának vagy családjá tagjainak. Beállás 1-től 60 éves korig. A rendes biztosítás mellé baleset és 45 éves korig betegségu biztosítás is szerezhető

Kerületi szervező:

TUSAI B. MIHÁLY
61 West St.
Morgantown, W. Va.

Telefon: 2639

Foster Funeral Home

E. W. Foster tulajdosos
megbízható temetkezési vállalat
AMBULANCE SZOLGÁLAT
202 SOUTH OAKWOOD AVE
Beckley, W. Va.

MODEL FURNITURE CO.

WYOMING ST.
WELCH, W. VA.
Kittűnő butorok — Olcsó árak
Óriási választék

The O. J. Douglas Mortuary

Elsőrangú Temetkező Intézet
Kápolna — Ambulance
Wyoming St. Telefon 86
Welch, W. Va

Douglas Funeral Home

War, West Virginia

CHARLES BUDNICK

Keystone, W. Va.

Monarch öntött vas kályhák
Philco radiók
Crossley Villamos
Shelvadorok
— Mindennemű butorok —

NEW TOOTH PASTE CLEANS DANGER AREAS EVEN WATER MAY NOT ENTER

Imagine a delightfully different tooth paste that foams into a "bubble bath" fine enough to clean pits and cracks so tiny even water may not enter them!

That's exactly what happens the instant saliva and brush touch the NEW formula Listerine Tooth Paste, supercharged with amazing Luster-Foam detergent. You wouldn't believe how it cleans, brightens, polishes... leaves the entire mouth so much fresher and cleaner.

Ask for the big 25¢ tube or, better still, the double size 40¢ tube containing more than 34 pound of tooth paste. At any drug counter. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
Supercharged with *Luster-foam*

49 POCAHONTAS, VA.
Jegyző: Kovács Pál	244 BROWNSVILLE, PA.
Jegyző: Szarka János
61 DAYTON, OHIO
Jegyző: Orbán József	248 BECKLEY, W. VA.
Jegyző: Hajnal József
69 COLUMBUS, OHIO
Jegyző: Kőmíves János	257 GREENSBORO, PA.
Jegyző: Holló János
75 RED JACKET, W. VA.
Jegyző: Mosolygó István	280 DAYTON, OHIO
Jegyző: Nánássy Erzsébet
76 BARTON, OHIO
Jegyző: Hegedűs József	291 BOOTH, W. VA.
Jegyző: Sárközy Imréné
82 ALBANY, LA.
Jegyző: Beregi József	296 IDAMAY, W. VA.
Jegyző: Sike Jeremiás
85 BROWNSVILLE, PA.
Jegyző: Szarka Ferenc	299 WEIRTON, W. VA.
Jegyző: Ifj. Báles Pál
127 DRAKES CONGO, O.
Jegyző: Buza Sándor	300 WASHINGTON, D. C.
Jegyző: Boldog Bálint
152 UNIONTOWN, PA.
Jegyző: Holló János	301 TRIADELPHIA, W. VA.
Jegyző: Tarr János
153 MORGANTOWN, W. Va.
Jegyző: Molnár Géza	304 CHATTAROY, W. VA.
Jegyző: Kocsal György
173 THORPE, W. VA.
Jegyző: Radnóczy József	306 GALLOWAY, W. VA.
Jegyző: Varga József
183 MIDDLETOWN, O.
Jegyző: Török János	309 MARTINS FERRY, O.
Jegyző: Antal György
204 LYNCH, KY.
Jegyző: Bartha Gábor	316 SABRATON, W. VA.
Jegyző: Orosz András
206 CAPELS, W. VA.
Jegyző: Bukman Sándor	317 BORTOWN, PA.
Jegyző: Molnár József, P. O
211 FARMINGTON, W. VA.
Jegyző: Orosz Sándor	322 PHELPS, KY.
Jegyző: Ifj. Kabai János
212 BARRACKVILLE, W. Va.
Jegyző: Bendzsák Károly	331 FILBERT, W. VA.
Jegyző: Holp György
213 LOGAN, W. Va.
Jegyző: Veszprémi Géza	332 CARETTA, W. VA.
Jegyző: Török Gábor
222 RIVESVILLE, W. VA.
Jegyző: Ifj. Bozendorf Bálint	334 DUNHAM, KY.
Jegyző: Tóth István
224 SMOCK, PA.
Jegyző: Bencze István	335 DAYTON, OHIO
Jegyző: Kelemen P. János
239 RICHMOND, IND.
Jegyző: Balogh K. Gábor	

VÁLASSZA KI melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez s lépjen érintkezésbe felvétele felől a kaulauzban feltüntetett ügykezelőnkkel, aki szívesen ad felvilágosítást

The HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA

LOGAN MEGYÉN VÉGIG...

Monavillen kezdtem a látogatásokat logani tartózkodásom másnapján, ahol persze első utam Veszprémi Sándorékhoz vitt. Jól esett látnom, hogy Veszprémi bácsi frissebb, fiatalabb, mint évekkkel ezelőtt, hogy Mrs. Veszprémi kitűnő színben van. A család megfogott móta itt jártam, Dani, Pali családot alapítottak. De ott van újra két derék legény, Géza és Gyula, Samu is ma-holnap emberszámba megy.

Gézával aztán nekiindultunk egy a rövid idő alatt, ami rendelkezésemre állt, meglátogassak annyi magyart Logan megyében, amennyit csak lehet. Sajnos időm kis:abott volt, igyekezni kellett, hogy szeptember elsejére már Kelet-Ohióban legyek, ahogy a crescenti Verhovay Otthon avatására ígérkeztem.

Whitmansra mentünk legelőször. Kelemen Imréékhez. Mr. Kelemennek sokkal több lett az ősz haja mióta nem láttam, ami nem is csoda, hiszen szörnyű csapás érte nagy lánya elvesztésével.

Bokon Józsefékhez is betértünk, aki igazán jó színben van és családja is szépen felseződött. Kovach Jánosékhoz is beszoitunk, de sietni kellett, mert még akkor este a holdeni plézeket akartam bejárn.

Tóth Kálmánéknál jártunk, aztán Fazekaséknál, egy más bajtársnál, akinek nevét nem írom le, akinek esete nagyon elszomorított. Munkaképes, ötvenes ember, nem olyan régén még díjat adtak neki, mert nagy kérést szent loadolt, de akát most nem akarnak munkába visszafogadni. Azt állítják, magas a vérnyomása.

És az ő esete nem egyedül az Island Creek Coal Company telepein. Amig ennek a hatalmas társaságnak a mérlege folyton azt mutatja, hogy a legnagyobb haszonnal dolgozó társaság, addig nagyban szaporodik a telepeken az öregedő munkátlanos száma, akiket könyörtelenül laraknak a munkából, cseppet sem törődve azzal, hogy esetleg harminc esztendőn keresztül izzadták a profitot az Island Creek Coal Companynak.

A vig holdeni telepek nagyon szomorúak lettek. Mindennütt a gond és félelem, hogy mikor vesztí el a kenyérkereső a munkát.

Tudom, nagyon sokan olyanok olvassák ezt az újságot, akik valaha Holdenben dolgoztak és a jó időkre emlékezve néha-néha visszavágy-nak oda.

Akik így vannak, azoknak megmondhatom, ha most men-nének el Holdenbe nagyon családottan távoznának onnan. Mert a régi kedves és kellemes élet helyett szomoru, ezer gondokkal küzdő magyaro-kat találának ott.

Holdenből visszajövet Cherry Tree Bottomon Nagy Sándoréknál álltam meg, ahová aztán Tárkányi Pista barátom és felesége is átjöttek és ahol nagyon kellemes estét töltve emlékeztünk azokra az időkre, mikor még Logan megyében sokkal nagyobb volt a magyarok száma, amikor nem volt ritka a száz dolláros két heti kereset és amikor még nem kellett a munkásnak erősebb orvosi viziten keresztülennie, mint a katonai sorozáson.

Másnap Logan megye más irányába vitt utam Veszprémi Gézával. Dehuet kerestük fel, ahol Wagner Andrást és családját látogattuk meg, valamint úgy az idősebb, mint a fiatalabb Miskolczy családokat és Tapaszy András öreg bajtársat. Itt mostanában jól megy a munka, türethően keresnek.

Onnan McBethre mentünk Szepessyékhez, ahol éppen nagy örömben találtuk a családot. Messziről, Californiából érkezett haza derék fiuk, aki

helyesen a repülőgép iparban helyezkedett el. Talán legjobban jellemzi a helyzetet Logan megyében, hogy a Szepessyék burdingházában, ahol valaha sok burdos volt, most csak butorozott szobákat adnak ki, de burdost többé nem tartanak. A munka ebben a bányában nem ment sokáig, különösen a nagy szerencsétlenségek után.

Ránk esteledett, az eső is esett. Abba kellett hagynom a látogatásokat és nem jutottam el Ethelre, Hetzelre, Nenlawsonra, Omarra és egy sereg más helyre, mert tovább kellett mennem Logan megyéből.

Logan megyében alaposan megcsappant az utóbbi években a magyarok száma és egykor virágzó magyar települések: Monaville lassan elnéptelenedik. A bányát ezen a telepen végleg lezárták, a népek akik ma még ott laknak nagyon messze utazgatnak más telepekre munkába. A keresetből még az utazás költségeit is fedezni kell.

Más bányák is megszűntek, melyek sok magyar bányászt foglalkoztattak, pl. Switzer — és így sokan kénytelenek voltak más tájakra, leginkább városokba költözni.

Egy nagyon szomoru jelenséggel találkoztam Logan megyében. A bányavidéken talán Logan megye szegényházában van a legtöbb elöregedett, elmunkaképtelenedett magyar. Még szerencse, hogy befogadták őket a megyei szegényházba, mert másként ki tudja mi lenne velük.

Találkoztam egy csapattal Tábori Oszkár irodájában, akihez azért jöttem, hogy a megyénél járjon közbe, hogy jobb hajlékba tegyék őket. Most egy félreszó farmon vannak, az épületükbe néha beesik az eső is.

Sajnos Logan megyében azt a helyet, ahol ez a nagy csoport szerencsétlent magyar él: "Hungarian Center"-nek nevezik.

Szerencsétlen magyarok, akik idejutottak. Sajnos legtöbbjüket az ital szenvedély juttatta ide. Emlékezem egy néhányukra, akik pár év előtt még legmulatósabb emberek voltak és dehogyan is hallgattak volna arra, aki azt ajánlotta volna nekik, hogy gondoljanak a holnapra is.

Tudom én ezt jól és mégis nagyon sajnálom őket.

Borzalmas sorsuk van, olyan helyen élni kegyelemkenyérén, ahol őket csak másodrangú embereknek ismerik el, ahol a hill billy felsőbbrendű lénynek tartja magát.

Sajnos, számuk olyan nagy, hogy Logan magyarsága igazán képtelen lenne arra, hogy őket különöleges pártfogásba vegye.

Tudom, hogy amennyire lehet, segítik őket, pártfogásukban tartják a szerencsétleneket.

Talán a hadikészülődés Logan megyébe is jobb napokat hoz. Talán megnyitnak majd ott is régen lezárt bányákat és ezekbe nem sietnek azonnal ladoló gépeket hozni és így munkához jutnak még azok a magyarok is, akik tudnának dolgozni, ha hagynák őket.

Összinte szívvél kívánom a logan megyei magyaroknak, hogy jobb idők jöjjenek rájuk ott is. Nagyobb legyen keresetük és kevesebb legyen a gondjuk.

Fáy Fisher Andor
BAJ VAN MEMPHISEN

Memphis városa rendeletet tervez, hogy a városban csak füstmentesített szent használ-nak.

Ki vesz virágot a szegény virágárusleánynak?

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ VERSENYE SIKERES LESZ

Hatodik hónapját érte el a Munkás Betegsegélyző Szövetség (P. O. Box 1180, East Pittsburgh, Pa.) országos tagszerzési versenye és most már kétség-telen, hogy azt végül teljes sikerrel zárják le. Az amerikai magyarság ma már látja, hogy a Munkás Betegsegélyző Szövetség rohamosan halad előre, teljesen szilárd pénzügyi alapokon áll és ezért tömegesen csatlakozik kötelékébe, hogy a legnagyobb biztosító intézmények sorába emelje.

A pontos pénzügyi kimutatások arról tesznek tanuságot, hogy a bevételék havonta lényegesen felemelkedtek és a Munkás Betegsegélyző Szövetség központjának dicséretre-méltóan takarékos gazdálkodá-

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

HOFFMAN JÁNOS. Köszönet szíves küldeményéért és sorai-ért. Sziv. üdv.

BOLYKI JÁNOS. A pénzt megkaptuk és azt felállításá szerint számoltuk el. Köszönet szíves fáradozásáért. Sziv. üdv.

TARCSALI MIHALY. Tessék írni az Amerikai Magyar Szövetségnek, Kossuth Bldg., 1726 Pennsylvania Ave., Washington, D. C., ahol 40 évre visszamenőleg meg vannak a hajó-érkezések pontos dátumai és onnan önnek készségi elküldi az ön által kelt hajók érdekésének idejét. Sziv. üdv.

PAPP KÁLMÁN. Önnek is azt tanácsolhatjuk, hogy tessék a fenti címre az Amerikai Magyar Szövetségnek írni. Talán ott helyben megkísérlehetik, hogy kikeressék édesapjának adatait. Legalább azt tessék azonban tudatni, hogy hol él az édesapja azokban az években, amikor ön azt hiszi, hogy a polgárpapirt kivette. Ebből aztán megállapítják, hogy melyik szövetségi bíróság esett oda a legközelebb és így talán nyomra tudnak Washingtonban akadni. Sajnos, sok eshetőséggel nem biztathatjuk, hogy sikeres lesz a kutatás. Sziv. üdv.

VACZI FERENCÉ. Köszönet szíves küldeményéért és le-veléért. Sziv. üdv.

MULATSAGOK

A Logani Magyar Egyletek Közös Bizottsága 1940 szeptember 28-án, szombaton este 7 órától reggel 3:30-ig nagyszabású táncmulatságot rendez Tira József tánctermében, melyre a környék magyarságát ez-uton is szeretettel meghívja. A zenét Verses testvérek zene-kara szolgáltatja. Finom ételek és italokról gondoskodva van. Belépti díj: Férfiaknak 75 cent, nőknek (12 éven felüli gyermekeknek) 25 cent. — Ha kellemesen akar mulatni, okvetlen jöjjön el!

ELSZÁMOLÁS

Az 1940 augusztus 17-én Williamsonban tartott Magyar Bányásznapról.

Bevétel volt \$288.51
Kiadás volt \$232.35

Maradvány \$ 56.16

mely összegből a Magyar Bányászlaphoz kiutaltunk \$28.13 at, a bluefieldi magyar rádió óra számára \$5.00, fennmaradt \$23.03, mely összeget a Verhovay Segély Egylet 343-ik fiókjának vezetősége jótékony célokra fogja kiutalni.

A bizottság nevében

Hegedűs János. ról.

sa folytán a kiadások a bevételeknek még a felét sem érik el, a haláleseti kifizetéseket is be-leértve. Ennek folytán a tartalékok szinte ugrásszerűleg növekednek és szilárd, megbízhatóvá tettek az intézményt.

Éppen itt van az ideje annak a megállapításnak, hogy az intézmény vagyona most már a legelsőbbrendű értékekbe van fektetve és azoknak biztonsága még az ellenőrző állami közeg-ek részéről is el lett ismerve.

ELŐFIZETÉSI NYUGTÁZÁS

A múlt héten a következő testvérek küldtek pénzt a ma-guk vagy mások előfizetésére:

Peter Summer, Clinton; Julius Téglás, Roda; Andrew Papp, Copenhagen; John Hoffman, Caretta; Louis Boros, Lansing; John Bolyki, Toledo; John Nemeth, Moundsville; Alex Barto, Killarney; John Szakách, E. Chicago; Frank Vácsi, Worden; Mike Bette, Akron; Steve Kish, Gary; Col. Papp, Duncanwood.

Hálás köszönet, testvérek!

MEGNYUZZÁK A HADSEREGET

Augusztus hónapban a Maryland National Guard hadgyakorlatot tartott Maryland államban akként, hogy 300 nehézi automobil truckot vettek igénybe a katonák gyors szállítására. A tervek szerint a marylandi katonáknak roham-menetben kellett átvonulniuk Pennsylvania állam területére, ahol a védő hadsereg már elfoglalta az előre kijelölt állásokat.

Mielőtt a marylandi csapatok megindultak, valaki figyelmeztette a vezénylő tábornokot, hogy a Susquehanna folyó hidját kell a katonai autókhoz ká-rosztatni és azon a hidon vá-mot szednek. Erre pedig nem volt pénz.

Mit volt mit tenni, vagy ha-tvan mértőfides kitérőt csinált a marylandi támadó sereg és természetesen elkésve érkezett Pennsylvaniaiba, ahol a hadbi-rák itelete szerint ennél fogva vereséget szenvedett.

Joggal kérdezheti mindenki: — Vajon háboru esetén is így lesz-e? A hidakat a szövetségi kormány engedélyével épí-tették és furcsa dolog, hogy a nemzet saját védelme érdeké-ben azokon vámot kell fizetni.

A KÜLFÖLDI ÜGYNÖKÖK

Másfél év előtt készült a törvény, hogy minden olyan ügynöknek, aki egy külföldi kormány szolgálatában áll és annak bérét huzza, be kell ezt a tényt jelentenie a külügy-miniszteriumban.

A másfél év alatt összesen négyszáz ilyen jelentkezés történt, melyek ekként oszlottak meg.

Anglia 104 ügynök, Japán 49, Spanyolország 18, Orosz-ország 17, Németország 17, Franciaország 36, Hollandia 14, Norvégia 10, Dánia 9, Magyar-ország 6, Csehország 7, Belgium 2, Lengyelország 10 ügynököt tart vagy tartott itt.

Ezekon felül persze vannak olyan ügynökök, akik nem jelen-tektek és akiket tettenérés esetén nemcsak megbüntetnek, hanem ki is toloncolnak az Egyesült Államok területé-

KITALÁLTÁK A MŰ GUMMIT

Az amerikai vegyészek kongresszusán az Esso Laboratories vegyészeti bemutatták az új mű-gummit a hallgatóságnak, amely meglepetve értesült a következő egészen új jelensé-gekről:

A mű-gummi, amefynek "butyl" a neve, nyers állapotban fehér, mint a frissen esett hó és közben és olaj gázból csinálható. Sokkal rugalmasabb, mint a valódi gummi, jobban lehet nyújtani, kihuzni, ha felmelegszik, akkor nemhogy gyengülne, hanem erősebb lesz. Ha belső tubot csinálnak belőle az automobi-lokhoz, huzszorta jobban tartja a levegőt magában, mint a természetes gummi, és tar-gyak nem vágják át olyan könnyen és a levegőben vagy vízben levő oxigén, ami a természetes gummit tönkretesz, ennek nem árt.

Mintákat mutattak be az új gummból, amely hamarosan ki fogja szorítani a természetes gummit a használatból.

Mikor jön el ez hamarosan? Abban a pillanatban, amint a tömeggyártást meg tudják kezdeni; azaz amint az új gyár felépült. Más szóval, jövőre már mű-gummból való kerekeken szaladnak az ame-rikai automobilmek és ez az ország ezen a téren is függet-len lesz a külföldtől.

EGY APRÓ EPIZÓD

Az angolok mai lelki állapota-ra vonatkozó nagyon érdekes anekdota érkezett Londonból, amely ha esetleg nem is igaz, de nagyon ügyesen van kitalálva és érthetőleg fel-tűntet keltett Amerikában.

Szeptember ötödik napján délután két órákor összeült az angol parlament és a forma-ságok elintézése után pontosan két óra tiz percekor szólásra emelkedett Winston Churchill miniszterelnök, hogy a háború állásáról tájékoztassa a képviselőket.

Pontosan öt perccel később azonban megszólaltak a német repülőgépek támadását jelző szirénák, mire a parla-menti gyűlést felfüggesztették és a kormány és képviselők lementek az épület bombamen-tes pincéjébe ki gyorsabb, ki lassabb léptekkel.

Negyvenöt perccel később el-múlt a veszély. Kereken három órákor az angol parla-ment elnöke megnyitotta újra a gyűlést, felállt Winston Churchill miniszterelnök és beszédet így kezdte:

— Amint előbb mondtam önöknek, képviselő urak... Ugy beszél, mintha közben semmisse történt volna.

CSÖDKEZELŐT VÁLASZTOTTAK

A Continental Coal Company bányáit árverésen fogják ha-marosan eladni

West Virginia állam Marion County területén megbukott a három millió dolláros Conti-nental Coal Company és csőd-gondoknak a hitelezők most Richard Grafton bányamérnököt választották meg.

A bányák felbecsülését már meg is kezdték a szakértők és bírói rendeletre hamarosan dobra verik mindazt, amiből pénz lehet csinálni, bár kevés remény van arra, hogy a hite-lezők valamit is megkaphas-sanak.

Az őszinte barát, az olyan, mint az ébresztőóra. Hasznos, hanem azért utáljuk mikor felkölt!

EGYLETI KALAUZOK

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
208-1K OSZTÁLYA, FILBERT, W. VA.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-1K OSZTÁLYA, GAR7, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután fél 2 órákor a római katolikus templom alatt.
Elnök Soltész József, Alelnök és elenőr Papp András. Ügykezelő titkár Sári Mihály, akihez minden levél küldendő és akinek címe: Box 83, Filbert, W. Va. Amerikai zászlótartó Garay Lajos, Magyar zászlótartó Ifj. Bahus József. Gyász-zászlótartó Bec-rez József. Beteglátogató és kerületi delegatus Sári Mihály.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BANYÁSZ BETEGS. EGYLET

Alakult 1894 Január hó11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.
Diszelnök Bucsók András. Elnök Titka János, Alelnök Szántó János, Pénztárnok Haralyda János. Jegyző Titka Péter, kihez minden, az egye-let érdeklő levél küldendő, címe: Route 1, Corning O. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. Ist-ván. Naplővezető Varga András. Har-mas bizottsági tagok: Pallai János, Bodnár János, Kertész József, Beteg-látogatók: Buczko András és Lukács András. Teremőr Lukács András. Egyleti orvos Dr. James Miller. — Hivatalos lap: Magyar Bányászlap.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 87-1K OSZTÁLYA
MONAVILLE, W. VA.

Elnök Luksa Gábor. Titkár-pénztár-nok Luksa Gyula, címe: Box 48, Mo-naville, W. Va., akinek címére kül-dendők a fiókat érdeklő pénzküldé-mények és levelek. A beteg tagok lá-togatására a titkár-pénztárnok nevez ki esetről-esetre beteglátogatókat, ami kötelessége a tagoknak. Vigalmi bi-zottság: Szepesi István, Veres János és Dudás Mihály.

Gyűléseit tartja minden negyed-ében Frank Varga helyiségében, Lo-gan, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
482. FIOKJA, WHITESVILLE, W. VA

Gyűléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órákor Red Burroughban, az iskola épületben.
Elnök Farmer Géza. Jegyző Idősb. Lengyel István. Titkár-pénztárnok Louis Gail, Box 7, Red Dragon, W. Va. Kerületi delegátó Louis Gail. Beteglátogatók: Red Dragonon Lány József; Whitesvillen Karvenszy La-jos; High Coalon Lengyel István; Nellisen Domokos Gyula.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248. FIOKJA, MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Frank Varga helyisé-gében, Loganban, délután 2 órai ke-zettel.

Elnök Wagner András. Alelnök Iván Louis. Titkár-pénztárnok Vizi János, akihez minden, a fiókat ér-deklő levelek küldendők, címe: Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Angalet Dezső, Szűcs József, Iván Louis. Vigalmi bizottsági tagok: Wa-gner András, Angalet Dezső és Vizi János. Beteglátogatókat és zászlótár-tókat a titkár-pénztárnok esetenként nevez ki.

Kérjük magyar honfitársainkat, a kik be akarnak állni a Verhovay Se-gély Egyletbe, forduljanak bizalom-mal a fent nevezett tisztviselőkhá-melyikéhez, vagy jelenjenek meg a gyűlésen.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
343-1K OSZTÁLYA
SO. WILLIAMSON, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első fizezés nap utáni vasárnapon a bányá társaság Reireation Halljában, New Camp, Ky.

Elnök Sitku István, Alelnök Yun-ger György. Titkár Hegedűs János, címe: Box 751, Williamson, W. Va., kinek címére minden levél és money order küldendő. Pénztárnok Kish Ambrus. Számvizsgálók: Doka An-drás, Sitku József. Helyi beteglátogá-tó Id. Doka István. Vidéki beteglátogá-tó Tóthfaluú István.

BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG
373-1K OSZTÁLYA
LOGAN, W. VA.

Elnök: Id. Zékány Sándor. Alelnök Szepes István. Ügykezelő pénztárnok Frank Varga, címe 525 Dinges St. Box 651, Logan, W. Va. Jegyző Wa-gner András. Ellenőrök: László Fe-renc és Dudás Mihály. A beteglátogá-tás kötelessége az osztály minden tagjának.

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órákor a Frank Varga gyűléstermében. — Kér-jük a logani és környékbeli magy-ar-ságot, hogy lépjenek be tagul minél többben a Bridgeporti Szövetségbe. Jelenkezni lehet a gyűlések alkalmá-val a gyűlésteremben, vagy bármikor a titkárnál.

A halál mindenkit láthat meztelenül.

A háborus évek kétszeresen számitanak. Hát ezek a békés évek? legalább is háromszoro-san.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Du-dás Pál. Ügykezelő és kerületi delegá-tus Magyar József. Pót-ügykezelő és pót-delegátus Róth György. Beteg-látogatókra kirendelhető minden tag és zászlótartókat az elnök nevez ki, mikor szükséges.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órákor a Gary gyűlésteremben. Ügykezelő címe: Jo-seph Magyar, Box 348, Gary, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
23. FIOKJA, POCAHONTAS, VA.
Elnök Nagy Gáspár. Alelnök Ko-vács Pál. Ügykezelő titkár Ifj. Dobos András. Ellenőr Mihalina Ferenc. Be-teglátogatók: Kozma Antal, id. Sosa József és Ifj. Szűcs Albert. Zászló-tartókat időről-időre az elnök nevez ki. Kerületi delegátus Ifj. Dobos An-drás.

Aki érdeklődik az egylet iránt és szeretne beállni, annak minden felvi-lágosítást készséggel megad a fiók titkára, Ifj. Dobos András, Box 914, Pocahontas, Va.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Balázs János, Berwind, W. Va.
Bényi Pál, Keystone, W. Va., Land-graff, W. Va., Eckman, W. Va.
Vivian, W. Va.

Brenner János, Mallory, W. Va.
Domokos Mózes, Preuter, W. Va.
Dudás Gyula, Hemphill, W. Va., Ca-pels, W. Va.
Gyöngyösi István, Nellis, W. Va.
Hoffman János, Caretta, W. Va., Coal-wood, W. Va.

Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth, Everetts-ville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.

Kotroczo L. György, Welch, W. Va.
Lányi Józse, Red Dragon, W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary,

Thorpe, W. Va.
Lengyel István, Edwight, W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Moizer János, McMechen, W. Va.
Molnár Géza, Morgantown, W. Va., Mona, W. Va., Osage, W. Va., Pursglove, W. Va., Jere, W. Va., Star City, W. Va., Sabraton, W. Va., Madsville, W. Va., Cass-ville, W. Va.

Nagy József Glen Alam, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Pálfalvi E. Dénes, Colliers, W. Va.
Perhács András, Hollidays Cove, W. Va. és Weirton, W. Va.
Sitku István, Williamson, W. Va.
Soltész István, Helen, W. Va.
Veszprémi Sándor és Géza, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Bella, Pa.
Barczai János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Pa.

Bódis Géza, Yatesboro, Rural Valley, Nu Mine, Pa.
Bozsnyák József, Rossiter, Pa.
Csatary Ferenc, Bainford, Pa.
Csordás István, Hellwood, Pa.
Darnay József, Frederickstown és Vestaburg, Pa.

Ifj. Debrecei Sándor, Daisytown és egész Nyugat Pennsylvania
Deák Mihály, Renton, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettle-ton, Pa.

Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Kali Antal, Btown, Pa.
Király György, Russellton, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Miklus István, Greensboro, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Nagy József, Marsteller, Pa.
Péter János, Portage, Puritan és Cassandra, Pa.

Sebestény Vince, Lucerne Mines, Pa.
Sittó János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
Szakács Imre, Barnesboro, Pa.
Tóth János, Pittsburgh, Pa., Du-quesne, Pa., Homestead, Pa., East Pittsburgh, Pa.

Tóth Károly, Studa, Pa.
Virág Gábor, Avella, Cuddy, Mor-gan, Pa.

Varga István, Latrobe, Pa.
OHIO

Érsek József, Adena, Dillonvale, O.
Bolyki János, Toledo, O.
Pásztor János, Tiltonsville, Rayland.
Smithfield, Yorkville, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Kovács Ferenc, Murray City, O.
Molnár József, Gouster, O.
Rezer János, Corning, Congo, O.
Rimár András, Warren, O.
Tótván Pál, St. Clairsville és Bar-ton, O.

ILLINOIS

Árvai András, Zeigler, Ill.
Fűrjes Agoston Orient, Ill.
Gáll Lajos, Harrisburg, Ill.
Gombás Miklós, Buckner, Ill.
Roncez Péter, Divernon, Ill.